

درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی

رشته برنامه‌ریزی شهری

دادگستری و قوه قضائیه

به همراه آزمون سال‌های ۱۳۸۴ - ۱۳۹۵ - ۱۳۹۸

ویرایش ۱۴۰۴

مؤلف:

مهندس محمد عظیمی آقداش

کارشناس رسمی دادگستری

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

یادداشت:

عنوان دیگر:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ -

درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی: رشته برنامه‌ریزی شهری (دادگستری و قوه قضائیه) / مولف محمد عظیمی آقداش.

تهران: نوآور.

۷۶۰ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۵۷-۹

عنوان دیگر: درس‌نامه آزمون‌های کارشناسی رسمی.

درس‌نامه آزمون‌های کارشناسی رسمی.

کانون کارشناسان رسمی دادگستری -- آزمون‌ها

ایران. قوه قضائیه -- آزمون‌ها

مهندسی -- راهنمای آموزشی (عالی)

مهندسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

۲۳۶۳LB

۳۷۸/۱۶۶۴

۵۹۵۶۸۵۹

درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی

رشته برنامه‌ریزی شهری

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش

ناشر: نوآور

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۵۷-۹

نشر نوآور

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای
ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸،
طبقه اول، واحد ۳ تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۹۲ www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق
مؤلفان و مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و
منحصراً متعلق به نشر نوآور می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از
کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی،
اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت
اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا تصویری و
غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً حرام
است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

@Noavarpub

صفحه رسمی انتشارات نوآور در شبکه‌های اجتماعی

فهرست مطالب

۲۳.....دمو کراسی شهری.....	۱۶.....پیشگفتار.....
۲۳.....ریخت شناسی شهری.....	فصل اول: تعاریف و مفاهیم..... ۱۹
۲۳.....سازواری زمین.....	۱۹.....احیا.....
۲۴.....سامانه های راهیابی.....	۱۹.....اراضی بایر شهری.....
۲۴.....سرانه های شهری.....	۱۹.....اراضی دایر.....
۲۴.....سکونت.....	۱۹.....اراضی متروکه.....
۲۴.....سواد شهر.....	۱۹.....اراضی مخروبه.....
۲۴.....سیاست نوسازی شهری.....	۱۹.....اراضی مستحدث.....
۲۴.....سیستم های شهری.....	۱۹.....اراضی مسکونی.....
۲۴.....سیلوئت (دورنما).....	۱۹.....اراضی مفروزی.....
۲۵.....سیما و منظر شهری.....	۱۹.....اراضی موات.....
۲۵.....سیمای بام.....	۱۹.....افراز.....
۲۵.....شبه حمل و نقل عمومی.....	۲۰.....آستانه خدماتی و جمعیتی.....
۲۵.....شخص حقوقی.....	۲۰.....آماده سازی زمین.....
۲۵.....شهر.....	۲۰.....باززنده سازی.....
۲۶.....شهر جدید.....	۲۰.....بازسازی.....
۲۶.....شهر سالم.....	۲۰.....بازیافت زمین شهری.....
۲۶.....شهرداری.....	۲۰.....برزن.....
۲۶.....شهرسازی.....	۲۰.....برنامه ریزی شهری.....
۲۷.....شهرک.....	۲۰.....بلوک شهری.....
۲۷.....صنایع.....	۲۰.....پخ.....
۲۷.....طراحی شهری.....	۲۱.....پلاک ثبتی.....
۲۸.....طراحی منظر خیابانی.....	۲۱.....پهنه ترددی.....
۲۸.....طرح ریزی شهری.....	۲۱.....تراکم.....
۲۸.....طرح مقدماتی تفکیک زمین.....	۲۱.....تراکم مسکونی.....
۲۸.....فتوگرامتری.....	۲۱.....تعادل.....
۲۹.....کاربری زمین.....	۲۱.....تفریح.....
۲۹.....کاربری های شناور.....	۲۱.....تفکیک.....
۲۹.....کاداستر.....	۲۱.....تمرکز دایی.....
۲۹.....الگو.....	۲۱.....توپوگرافی.....
۲۹.....متروپلیس.....	۲۱.....توپولوژی.....
۲۹.....مجموعه شهری.....	۲۱.....توسعه مادر شهر منطقه ای.....
۳۰.....محدوده شهر.....	۲۱.....توسعه میان افزار.....
۳۰.....محله.....	۲۲.....حریم.....
۳۰.....مدیریت شهری.....	۲۲.....حق.....
۳۰.....منطقه بندی.....	۲۲.....حق انتفاع.....
۳۰.....مورفولوژی شهری.....	۲۲.....حق دائم.....
۳۰.....ناحیه.....	۲۲.....حق شریک (سهم شرکت).....
۳۱.....ناحیه هنری.....	۲۲.....حق عینی و دینی.....
۳۱.....نسبت راندگی.....	۲۲.....حق مالکیت.....
۳۱.....نوسازی شهری.....	۲۲.....حق مطلق و حق نسبی.....
۳۱.....واحد شهری.....	۲۲.....حق معلق.....
۳۱.....وحدت - کثرت.....	۲۲.....حق مُنَجَز.....
۳۱.....یوتوپیا.....	۲۲.....حقوق.....
۳۱.....طبقه بندی عملکردی راه های شهری.....	۲۳.....حقوق اداری.....
فصل دوم: نظریه های توسعه شهری..... ۳۲	۲۳.....حقوق اساسی.....
۳۲.....نظریه پل سینجر.....	۲۳.....حقوق بین الملل عمومی.....
۳۲.....نظریه ابن خلدون.....	۲۳.....حقوق خصوصی.....
۳۲.....رشد طبیعی شهرها.....	۲۳.....حقوق عمومی.....
۳۲.....گسترش متحدالمرکز.....	۲۳.....حقوق کیفری.....
۳۳.....توسعه نواری.....	۲۳.....حقوق شهری.....
۳۴.....رشد اقماری.....	۲۳.....حوزه استحفاظی.....
۳۴.....رشد پراکنده.....	۲۳.....حومه شهر.....
۳۴.....رشد برنامه ریزی شده شهرها.....	۲۳.....خشت.....
۳۵.....رشد افقی شهرها.....	۲۳.....خط آسمان.....

۶۸	طرح شهرهای جدید
۶۸	طرح شهرک‌های مسکونی
۶۹	طرح جزئیات شهرسازی
۷۰	طرح‌های ویژه
۷۰	طرح‌های روان‌بخشی
۷۰	طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده
۷۰	طرح‌های مرمت و احیاء
۷۰	طرح هادی روستا
۷۱	طرح ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی
۷۱	فرآیند تهیه طرح‌های توسعه شهری
۷۳	ضوابط و مقررات اجرائی طرح‌های جامع و هادی - مصوب ۱۳۷۰/۰۲/۰۹
۷۳	الگوی تهیه ضوابط و مقررات اجرائی طرح‌های جامع و هادی - پیوست مصوبه ۱۳۷۰/۰۲/۰۹ شورای عالی
۷۵	الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری
۷۵	واژگان الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۵	گروه‌بندی شهرها در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۵	دامنه کاربرد الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری
۷۵	حوزه شمول الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه و عمران شهری
۷۶	مراکز و تأسیسات مرتبط با دفاع غیرعامل
۷۶	مراکز حیاتی و حساس در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۶	مراکز مهم در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۶	مراکز تأمین ایمنی و امدادسانی
۷۶	الزامات مکان‌یابی مراکز حیاتی و حساس
۷۷	الگوی مکان‌یابی در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۷	ضریب حساسیت در پدافند غیرعامل
۷۷	اصول و معیارهای مکان‌یابی در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۷	معیارهای هم‌جواری در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۸	مکان‌یابی کلاسیک در الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل
۷۸	مکان‌یابی مدرن (با تأکید بر سیستم اطلاعات جغرافیایی)
۷۸	مکان‌یابی ترکیبی
۷۸	فعالیت‌های اصلی طرح جامع امداد و نجات

۷۹	فصل پنجم: فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری
۷۹	شوراهای و کمیته‌های بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری
۷۹	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (شورای عالی)
۷۹	دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (دبیرخانه شورای عالی)
۸۰	کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (کمیته فنی شورای عالی)
۸۰	شورای شهرسازی و معماری استان (شورای استان)
۸۰	دبیرخانه شورای شهرسازی و معماری استان (دبیرخانه شورای استان)
۸۰	کمیته فنی شورای شهرسازی استان (کمیته فنی استان)
۸۱	کمیسیون موضوع ماده ۱۳ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
۸۱	کمیسیون موضوع ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها
۸۱	نحوه بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهرستان - مصوب ۱۳۷۴/۰۸/۰۱
۸۲	فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران
۸۲	بررسی و تصویب طرح‌های جامع در کمیته فنی و شورای عالی - مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۳۰
۸۴	نحوه بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری - مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۰۱
۸۵	آیین‌نامه بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری
۸۷	نحوه تصویب طرح جامع شهرهای زیر ۲۰۰ هزار نفر
۸۷	بررسی و تصویب طرح‌های تفصیلی
۸۷	بررسی و تصویب طرح‌های هادی شهری
۸۹	نحوه بررسی و تصویب طرح جامع شهرهای جدید
۸۹	آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور - مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۲

۳۵	رشد عمودی شهرها
۳۵	نظریه برنامه‌ریزی فضائی شهری
۳۵	توسعه درون شهری
۳۶	توسعه پایدار
۳۸	راهبردهای توسعه یا CDS
۳۸	توسعه پایدار شهری
۳۹	توسعه سبز
۳۹	نواحی بهبود کسب و کار یا BID

فصل سوم: برنامه‌ریزی شهری

۴۰	شکل‌گیری برنامه‌ریزی شهری
۴۱	برنامه‌ریزی شهری
۴۱	اهداف برنامه‌ریزی شهری
۴۱	ویژگی‌های برنامه‌ریزی شهری
۴۲	ضرورت برنامه‌ریزی شهری
۴۲	گونه‌های برنامه‌ریزی شهری
۴۲	برنامه‌ریزی شهری در انگلستان
۴۳	برنامه‌ریزی شهری در فرانسه
۴۳	برنامه‌ریزی شهری در آمریکا
۴۴	برنامه‌ریزی مشارکتی
۴۴	برنامه‌های پنج‌ساله عمرانی شهر
۴۶	سلسله مراتب برنامه‌ریزی فضایی در ایران

فصل چهارم: انواع طرح‌های توسعه

۴۸	طرح جامع سرزمین
۴۸	طرح آمایش سرزمین
۵۰	طرح کالبدی (ملی و منطقه‌ای)
۵۳	مطالعات ناحیه شهری
۵۳	طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه‌ای
۵۳	محتوای طرح‌های توسعه و عمران
۵۴	رتوس شرح خدمات طرح‌های توسعه و عمران
۵۴	طرح توسعه و عمران شهر و حوزه نفوذ
۵۵	مطالعات طرح‌های توسعه و عمران، حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها
۵۸	طرح‌های منطقه شهری
۵۸	طرح جامع شهرستان
۵۹	طرح مجموعه شهری
۵۹	طرح‌ریزی و مدیریت مجموعه شهری تهران و سایر شهرهای بزرگ کشور و شهرهای اطراف آنها
۶۰	طرح جامع شهری
۶۱	ویژگی‌های اساسی طرح جامع شهری
۶۱	محتوای طرح‌های جامع شهری
۶۱	اهداف طرح‌های جامع شهری
۶۲	بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری
۶۲	اتخاذ رویکرد نوین در تهیه طرح‌های جامع شهری - مصوب ۱۳۹۷/۰۳/۲۸
۶۳	طرح‌های تفصیلی
۶۳	ضرورت تهیه طرح‌های تفصیلی
۶۴	اهداف طرح‌های تفصیلی
۶۴	محتوای طرح‌های تفصیلی
۶۴	نقشه‌ها و گزارشات طرح‌های تفصیلی
۶۵	تهیه طرح‌های تفصیلی
۶۵	طرح‌های سیال شهری
۶۶	طرح‌های موضوعی
۶۶	طرح‌های موضعی
۶۶	طرح‌های هادی شهری
۶۶	اهداف طرح‌های هادی شهری
۶۷	محتوای طرح‌های هادی
۶۸	تهیه طرح‌های هادی شهری

۱۲۵.....	پارک‌های جنگلی
۱۲۵.....	پارک‌های ملی
۱۲۵.....	طبقه‌بندی گل و گیاهان
۱۲۶.....	فضاهای سبز شهری
۱۲۶.....	سرانه فضاهای سبز
۱۲۷.....	مکان‌یابی فضاهای سبز
۱۲۷.....	حریم فضای سبز بزرگراه‌ها و اتوبان‌ها و معابر درجه ۱ و ۲ شهری - مصوب ۱۳۶۹/۰۲/۱۰
۱۲۷.....	ضوابط تأمین فضای سبز کنار اتوبان‌ها و بزرگراه‌ها و معابر درجه ۱ و ۲ - مصوب ۱۳۶۹/۰۲/۱۷
۱۲۸.....	

فصل دهم: کاربری‌های صنعتی

۱۲۹.....	تعاریف و مفاهیم مرتبط با صنعت و خدمات شهری
۱۲۹.....	شهر و صنعت
۱۳۰.....	صنایع و آلودگی‌های محیطی
۱۳۱.....	اصول و مبانی منطقه‌بندی صنعتی
۱۳۱.....	■ منطقه‌بندی بازدارنده
۱۳۱.....	■ منطقه‌بندی روادارنده
۱۳۱.....	■ منطقه‌بندی انحصاری
۱۳۱.....	■ منطقه‌بندی براساس استانداردهای اجرایی
۱۳۲.....	اشکال کالبدی مناطق صنعتی
۱۳۲.....	پارک‌های صنعتی
۱۳۲.....	مجتمع‌های صنعتی
۱۳۲.....	ساختمان‌های صنعتی
۱۳۳.....	ساماندهی صنایع و خدمات شهری
۱۳۴.....	ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی - مصوب ۱۳۹۰/۰۴/۱۵
۱۳۴.....	■ اصطلاحات ضوابط و معیارهای استقرار واحدهای صنعتی
۱۳۴.....	■ ضوابط و معیارهای استقرار واحدهای صنعتی
۱۳۶.....	اجرای ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی
۱۳۷.....	روند نقش جابه‌جایی به دسترسی و بالعکس در معابر
۱۳۷.....	نحوه ارتباط عناصر شبکه معابر درون شهری

فصل یازدهم: تقسیمات کالبدی

۱۳۸.....	نظام سلسله مراتب شهری
۱۳۸.....	■ محله
۱۴۱.....	■ ناحیه
۱۴۳.....	■ منطقه
۱۴۵.....	محله‌بندی و منطقه‌بندی شهری - ابلاغیه شماره ۱۵۶۹۴۲ مورخه ۱۳۹۵/۱۱/۲۳
۱۴۶.....	دستورالعمل محله‌بندی و منطقه‌بندی شهری

فصل دوازدهم: تراکم‌های شهری

۱۴۹.....	اندازه و تراکم شهر
۱۴۹.....	تراکم و نظام کالبدی شهر
۱۵۰.....	قوانین و مقررات زونینگ
۱۵۰.....	تعاریف و مفاهیم تراکم
۱۵۰.....	■ سطح زمین (Land Area (A)
۱۵۰.....	■ سطح اشغال ساختمان (Building Area)
۱۵۰.....	■ سطح زیربنا (Floor Area)
۱۵۱.....	■ ضریب سطح زیربنا (یا تراکم ساختمانی) (FAR)
۱۵۱.....	■ فضای باز (OS)
۱۵۱.....	■ فضای باز غیرسپوشیده
۱۵۱.....	■ فضای باز سپوشیده (COS)
۱۵۱.....	■ ضریب فضای باز (OSR)
۱۵۱.....	■ فضای باز مفید (LS)
۱۵۱.....	■ ضریب فضای باز مفید (LSR)
۱۵۱.....	■ فضای تفریحی (RS)

۹۹.....	اجرای طرح‌های توسعه شهری
---------	--------------------------

فصل ششم: سابقه طرح‌های توسعه شهری

۱۰۰.....	تاریخچه طرح‌های توسعه شهری
۱۰۱.....	دیرینه طرح‌های جامع شهری

فصل هفتم: تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری

۱۰۳.....	اجرای صحیح طرح‌های توسعه
۱۰۳.....	ابزارهای اجرایی طرح‌ها و برنامه‌های شهرسازی
۱۰۳.....	مشکلات مدیریت و اجرای طرح‌های توسعه شهری
۱۰۴.....	دلایل تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری
۱۰۴.....	علل تحقق طرح‌های توسعه شهری
۱۰۴.....	عوامل مؤثر در تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری
۱۰۴.....	مشکلات عمده شهرسازی ایران
۱۰۵.....	وظایف مدیریت ملی شهرسازی
۱۰۵.....	اهم مشکلات شهرسازی و معماری
۱۰۵.....	علل ناکارآمدی طرح‌های توسعه شهری
۱۰۶.....	نتایج بررسی طرح‌های جامع
۱۰۶.....	علل عدم موفقیت طرح‌های جامع در ایران
۱۰۶.....	مشکلات ساختاری شهرداری‌ها

فصل هشتم: کاربری‌های اراضی شهری

۱۰۷.....	مفاهیم و اصول منطقه‌بندی کاربری‌ها
۱۰۸.....	دسته‌بندی کاربری‌های اراضی
۱۰۹.....	مناطق شناور
۱۰۹.....	معیارهای فضایی کاربری زمین
۱۰۹.....	مکانیابی کاربری‌های شهری
۱۱۰.....	منطقه‌بندی کاربری‌ها
۱۱۱.....	معیارهای منطقه‌بندی مسکونی
۱۱۱.....	مکان‌یابی کاربری‌های مسکونی
۱۱۱.....	معیارهای منطقه‌بندی تجاری
۱۱۱.....	معیارهای منطقه‌بندی صنعتی
۱۱۱.....	مکان‌یابی کاربری‌های صنعتی
۱۱۲.....	مکان‌یابی کاربری‌های مراکز کار
۱۱۲.....	مکان‌یابی کاربری‌های اوقات فراغت
۱۱۲.....	منطقه‌بندی ارتفاعی
۱۱۲.....	حوزه‌بندی کاربری‌های شهری
۱۱۳.....	■ اهداف حوزه‌بندی شهری
۱۱۳.....	■ انواع حوزه‌بندی شهری
۱۱۳.....	برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری
۱۱۴.....	طبقه‌بندی کاربری‌های شهری
۱۱۴.....	ارزیابی کاربری‌ها
۱۱۵.....	اهداف اساسی کنترل کاربری مسکونی
۱۱۵.....	دسته‌بندی زمین‌های شهری
۱۱۶.....	■ دسته‌بندی زمین‌های بایر
۱۱۶.....	نقشه‌های کاربری اراضی شهری
۱۱۷.....	رنگ کاربری‌ها در نقشه‌های شهرسازی (قرارداد تیپ ۱۲)
۱۱۷.....	محاسبه سطح مورد نیاز گورستان
۱۱۹.....	مدیریت یکپارچه کاربری زمین و فضا

فصل نهم: کاربری‌های سبز

۱۲۲.....	تعاریف و اصطلاحات فضای سبز
۱۲۲.....	اهمیت فضای سبز
۱۲۳.....	انواع فضاهای سبز
۱۲۴.....	کارکردهای فضاهای سبز
۱۲۴.....	■ ریفویزهای فضای سبز
۱۲۴.....	انواع شکل پارک‌ها

انواع تراکم ۱۵۲

تراکم جمعیتی (GRD=Gross Residential Density, Population Density) ۱۵۲

تراکم کلی مسکونی (Total Residential Density) ۱۵۲

تراکم ناخالص مسکونی (Gross Residential Density) ۱۵۲

تراکم خالص مسکونی (NRD=Net Residential Density) ۱۵۲

تراکم ساختمانی (Construction FAR=Floor Area Ratio) ۱۵۲

روش‌های کنترل تراکم ۱۵۲

تراکم مسکونی ۱۵۳

تراکم کم ۱۵۳

تراکم متوسط ۱۵۳

تراکم خیلی زیاد ۱۵۳

منطقه‌بندی ۱۵۳

منطقه‌بندی تراکمی ۱۵۳

منطقه‌بندی ارتفاعی ۱۵۴

منطقه‌بندی کاربری ۱۵۴

رویکرد برنامه‌ای ۱۵۴

متغیرهای کنترل تراکم مطلوب ۱۵۴

رابطه بین قیمت و تراکم ۱۵۴

ضوابط و مقررات افزایش تراکم و بلندمرتبه‌سازی ۱۵۵

دستورالعمل کنترل تراکم ساختمانی و تعیین سطح اشغال در مناطق مسکونی ۱۵۶

انواع ترافیک ۱۵۶

فصل سیزدهم: سرانه‌های شهری ۱۵۷

سرانه کاربری‌های شهری ۱۵۷

سرانه‌های مسکونی ۱۵۷

سرانه‌های فضای سبز ۱۵۸

سرانه‌های فرهنگی ۱۵۹

سرانه‌های حمل و نقل ۱۶۰

سرانه‌های صنعتی ۱۶۰

سرانه‌های تجاری ۱۶۰

سرانه‌های آموزشی ۱۶۰

سرانه‌های بهداشتی درمانی ۱۶۱

سرانه‌های اداری ۱۶۱

آستانه خدماتی کاربری‌ها ۱۶۱

فصل چهاردهم: آماده‌سازی زمین ۱۶۵

آماده‌سازی زمین ۱۶۵

سابقه طرح‌های آماده‌سازی ۱۶۵

ضرورت تهیه طرح‌های آماده‌سازی ۱۶۵

اصلی‌ترین هدف طرح‌های آماده‌سازی ۱۶۶

اهداف راهبردی طرح‌های آماده‌سازی زمین ۱۶۶

مطالعات مکانیابی (طرح‌های آماده‌سازی) ۱۶۶

تهیه طرح‌های آماده‌سازی ۱۶۶

محتوای طرح‌های آماده‌سازی ۱۶۷

طرح آماده‌سازی زمین ۱۶۷

شرح خدمات طرح آماده‌سازی اراضی ۱۶۸

فصل پانزدهم: تفکیک، افراز و پروانه‌های ساختمانی ۱۶۹

تعاریف تفکیک ۱۶۹

تفکیک اراضی شهری ۱۶۹

اهداف تفکیک زمین ۱۷۰

عوامل مؤثر در تفکیک اراضی ۱۷۰

ضوابط و مقررات تفکیک ۱۷۰

پیشینه تفکیک اراضی ۱۷۰

تفکیک اراضی و کاربری‌ها ۱۷۱

الگه‌ها، تفکیک ۱۷۱

الگوی تفکیک سنتی و مرسوم ۱۷۱

الگوی تفکیک خوشه‌ای ۱۷۱

الگوی توسعه واحدهای برنامه‌ریزی شده ۱۷۲

اشکال و شیوه‌های تفکیک زمین ۱۷۲

معیار حاصل از تفکیک ۱۷۳

مراحل تفکیک زمین ۱۷۳

مراحل اداری تفکیک زمین ۱۷۳

آیین‌نامه تفکیک اراضی ۱۷۳

مرجع تأیید نقشه‌های تفکیک اراضی ۱۷۴

تفکیک اعیان ۱۷۴

تفاوت افراز و تفکیک ۱۷۵

شیوه‌نامه اجرایی نحوه برداشت و ترسیم نقشه تفکیک آپارتمان ۱۷۵

دستورالعمل تفکیک آپارتمان‌ها ۱۷۸

ضوابط و مقررات مربوط به تأمین فضاهای عمومی و خدماتی شهرها ۱۸۱

ضوابط و مقررات شهرسازی مربوط به نحوه افراز و تفکیک باغات و مزارع واقع در محدوده شهری - مصوب ۱۳۶۲/۰۱/۲۳ ۱۸۱

موادی از قانون افراز و فروش املاک مشاع- مصوب ۱۳۵۷/۰۸/۲۲ ۱۸۲

موادی از آیین‌نامه قانون افراز و فروش املاک مشاع- مصوب ۱۳۵۸/۰۲/۲۰ ۱۸۲

شرح خدمات تفکیک اراضی و حق‌الزحمه آن- ابلاغیه شماره ۳۳۰۹۰/۳ مورخه ۱۳۸۰/۸/۱۲ وزارت کشور ۱۸۳

شرح خدمات تفکیک ۱۸۳

اهداف صدور پروانه ساختمانی ۱۸۵

طرح جامع و ضوابط پروانه ساختمانی ۱۸۵

تعیین ضوابط و مقررات حاکم بر ملک ۱۸۵

استعلام از سازمان‌های ذیربط ۱۸۵

شناسنامه ساختمانی ۱۸۵

مراحل صدور پروانه ساختمانی ۱۸۶

عدم خلاف و پایان کار ساختمان ۱۸۷

تخلیفات ساختمانی ۱۸۷

مصادیق تخلیفات ساختمانی ۱۸۷

تخلیفات مطابق ضوابط ۱۸۷

تخلیفات خارج از ضوابط ۱۸۸

نحوه اطلاع از تخلیفات ساختمانی ۱۸۸

مراحل رسیدگی به تخلیفات ساختمانی ۱۸۸

نحوه صدور پروانه ساختمانی (مصوبه شماره ۱۵۶۰/د ش- تاریخ ۱۳۷۱/۰۸/۰۶ وزارت کشور- وزارت مسکن و شهرسازی) ۱۸۸

مرجع صدور پروانه‌های ساختمانی مجتمع‌های زیستی ۱۹۰

اعتبار پروانه‌های ساختمانی ۱۹۰

دستورالعمل صدور شناسنامه فنی ساختمان- ابلاغیه ۱۳۹۵/۰۶/۲۱ ۱۹۱

صدور پروانه ساختمان، گواهی عدم خلاف و پایان کار ساختمان ۱۹۱

فصل شانزدهم: جمعیت شهری ۱۹۶

جمعیت شهری جهان ۱۹۶

جمعیت آرمان شهر ۱۹۶

جمعیت و اقتصاد ۱۹۶

شهر بدون شهروند (نایروبی) ۱۹۶

روش‌های پیش‌بینی جمعیت ۱۹۶

برآورد جمعیت ۱۹۷

جمعیت گروه‌های خاص ۱۹۷

انواع سن ۱۹۷

گروه‌های سنی ۱۹۷

نسل و کوهورت ۱۹۷

جوانی و پیری جمعیت ۱۹۷

نرخ باروری جمعیت ۱۹۸

جمعیت ثابت و متوقف ۱۹۸

جمعیت اصلی و فرعی ۱۹۸

جمعیت باز و بسته ۱۹۸

۲۱۴.....	توزیع جغرافیائی مسکن مهر.....
۲۱۴.....	اهداف طرح مسکن مهر.....
۲۱۴.....	اهداف کلی مسکن مهر.....
۲۱۴.....	اهداف جزئی مسکن مهر.....
۲۱۵.....	ارزیابی اهداف مسکن مهر.....
۲۱۶.....	مشکلات طرح‌های مسکن مهر.....
۲۱۶.....	طرح جامع مسکن (۱۳۹۳-۱۴۰۵).....
۲۱۸.....	سند تلفیق طرح جامع مسکن (۱۳۹۳-۱۴۰۵) - وزارت راه و شهرسازی.....
۲۱۹.....	قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۲۵.....
۱۳۸۸/۰۲/۰۷.....	آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب.....
۲۲۵.....	
۲۳۵.....	آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن.....
۲۳۶.....	آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن.....
۱۳۸۸/۱۲/۰۲.....	قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب.....
۲۳۹.....	
۲۴۰.....	آیین‌نامه اجرایی قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن - مصوب ۱۳۸۸.....
۲۴۴.....	مسکن در قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.....

فصل هجدهم: بافت‌ها و فضاهای شهری..... ۲۴۷

۲۴۷.....	بافت‌های شهری.....
۲۴۷.....	انواع بافت شهری.....
۲۴۷.....	بافت تاریخی (هسته اولیه شهر).....
۲۴۸.....	بافت کهن.....
۲۴۸.....	بافت کهنه.....
۲۴۸.....	بافت قدیمی.....
۲۴۸.....	بافت میانی.....
۲۴۸.....	بافت جدید.....
۲۴۸.....	بافت پیرامونی.....
۲۴۸.....	بافت بیرونی.....
۲۴۹.....	بافت اقماری (گسترش ناپیوسته شهر).....
۲۴۹.....	بافت ناکارآمد.....
۲۴۹.....	بافت‌های فرسوده شهری.....
۲۵۰.....	شاخص‌های شناسایی بافت‌های فرسوده.....
۲۵۰.....	علل رها شدن بافت قدیم شهرها.....
۲۵۰.....	اهداف فعالیت‌های عمرانی در بافت قدیم.....
۲۵۰.....	آسیب‌شناسی بافت‌های قدیمی شهری.....
۲۵۱.....	آسیب‌پذیری بافت‌های شهری.....
۲۵۲.....	فشرده‌سازی بافت‌های شهری.....
۲۵۲.....	تأثیرات افزایش تراکم در نواحی درونی شهرها.....
۲۵۲.....	فضاهای شهری.....
۲۵۲.....	فضا.....
۲۵۲.....	شکل شهر.....
۲۵۳.....	شناخت فضاهای شهری.....
۲۵۳.....	فرهنگ فضاهای شهری.....
۲۵۳.....	ابعاد فضاهای شهری.....
۲۵۴.....	ویژگی‌های فضای شهری.....
۲۵۵.....	شاخص‌های فضائی شهرها.....
۲۵۵.....	شاخص‌های فضاهای شهری.....
۲۵۷.....	کارکرد فضاهای شهری.....
۲۵۸.....	بررسی فضاهای شهری.....
۲۵۸.....	موانع فضاهای شهری برای استفاده معلولان.....
۲۵۸.....	مناسب‌سازی فضاهای شهری برای معلولان.....
۲۵۹.....	فضاهای معماری.....
۲۵۹.....	حریم‌های اجتماعی.....
۲۵۹.....	خانه‌های تک خانواری مجزا.....
۲۶۰.....	عرصه‌های عمومی و خصوصی.....

۱۹۸.....	بمب جمعیت.....
۱۹۸.....	رشد انفجاری شهرها.....
۱۹۹.....	قاعده رتبه - اندازه.....
۱۹۹.....	جذب و اسکان جمعیت.....
۲۰۰.....	ضرب آنتروپی.....
۲۰۰.....	ضرب کشش‌پذیری.....
۲۰۰.....	منحنی لجستیک.....
۲۰۰.....	شاخص تمرکز شهری.....
۲۰۰.....	معیارهای شناخت شهر.....
۲۰۰.....	هرم سنی جمعیت.....
۲۰۱.....	نظریه رشد جمعیت مالتوس.....
۲۰۱.....	مهاجرت‌های جمعیتی.....
۲۰۱.....	مدل جریان‌های مهاجرتی.....
۲۰۱.....	شاخص‌های مهاجرتی جمعیت.....
۲۰۲.....	رشد مطلق جمعیت.....
۲۰۲.....	توزیع جغرافیائی جمعیت شهری.....
۲۰۲.....	روش رشد خطی پیش‌بینی جمعیت.....
۲۰۲.....	روش ترکیبی پیش‌بینی جمعیت.....

فصل هفدهم: مسکن شهری..... ۲۰۵

۲۰۵.....	مفاهیم و مبانی برنامه‌ریزی مسکن.....
۲۰۶.....	مسکن شهری.....
۲۰۶.....	مسکن ایده‌آل.....
۲۰۷.....	مسکن حداقل.....
۲۰۷.....	مسکن قابل استطاعت.....
۲۰۷.....	انواع مسکن.....
۲۰۷.....	مسکن آزاد.....
۲۰۷.....	مسکن حمایت شده.....
۲۰۷.....	مسکن اجتماعی.....
۲۰۷.....	واحدهای مارچینال.....
۲۰۸.....	استاندارد مسکن.....
۲۰۸.....	مسکن حاشیه‌نشین‌ها.....
۲۰۸.....	تقاضای بالقوه و تقاضای مؤثر.....
۲۰۸.....	حوزه‌بندی.....
۲۰۸.....	تصرف اجباری.....
۲۰۸.....	روش‌های برآورد زمین جهت تأمین مسکن.....
۲۰۹.....	روش گروه‌نما جهت برآورد زمین.....
۲۰۹.....	روش سرانه مسکونی جهت برآورد زمین.....
۲۰۹.....	روش تراکم خالص جهت برآورد زمین.....
۲۰۹.....	روش تراکم متوسط ساختمانی جهت برآورد زمین.....
۲۰۹.....	نحوه تعیین سطوح کاربری‌های مسکونی.....
۲۱۰.....	سرمایه‌گذاری در بخش مسکن.....
۲۱۰.....	پس‌ماندگی بخش مسکن.....
۲۱۰.....	مقیاس و عدد شدت استفاده از زمین.....
۲۱۰.....	سیاست‌گذاری مسکن در ایران.....
۲۱۱.....	مسکن در برنامه دوم توسعه.....
۲۱۱.....	مسکن آزاد.....
۲۱۱.....	مسکن حمایت شده.....
۲۱۱.....	مسکن اجتماعی.....
۲۱۲.....	سیاست‌های کلی نظام در بخش مسکن و شهرسازی.....
۲۱۳.....	ابعاد جمعیتی طرح مسکن مهر.....
۲۱۳.....	ابعاد اقتصادی طرح مسکن مهر.....
۲۱۳.....	ابعاد کالبدی طرح مسکن مهر.....
۲۱۳.....	پیامدهای مثبت مورد انتظار از طرح مسکن مهر.....
۲۱۳.....	هزینه‌های ساخت مسکن مهر.....
۲۱۳.....	ویژگی‌های خاص طرح مسکن مهر.....
۲۱۴.....	چشم‌انداز طرح مسکن مهر.....

۲۸۵..... حفاظت آئینی.....	۲۶۰..... عرصه‌های زندگی جمعی و خصوصی.....
۲۸۵..... علل رها شدن بافت قدیمی شهرها.....	۲۶۱..... کیفیت محیطی.....
۲۸۵..... سیاست‌های تحکیم شهری.....	۲۶۱..... اندازه‌گیری کیفیت زندگی.....
۲۸۶..... بهسازی از راه اسکان جمعیت مرفه‌تر.....	۲۶۱..... فضاهای بینابین.....
۲۸۶..... مدیریت نوسازی بافت‌های فرسوده.....	۲۶۱..... نمادها و نماها.....
۲۸۶..... عوامل و زمینه‌های فرسودگی بافت‌ها.....	۲۶۲..... فضاهای ایمن.....
۲۸۶..... اهداف، راهبردها و سیاست‌های نوسازی.....	۲۶۲..... فضاهای قابل دفاع.....
۲۸۸..... اهداف کلان نوسازی بافت‌های فرسوده شهری.....	۲۶۳..... فضاهای بی‌دفاع.....
۲۸۸..... اهداف عمومی نوسازی و بهسازی شهری.....	۲۶۳..... ویژگی‌های میدانی شهری.....
۲۸۸..... نوسازی محله.....	۲۶۴..... میدان شهری.....
۲۸۸..... مداخله در بافت‌های فرسوده تهران.....	۲۶۴..... میدان محلی.....
۲۸۹..... طرح‌های بهسازی، نوسازی، بازسازی و مرمت بافت‌ها.....	۲۶۵..... میدان تشریفاتی.....
۲۸۹..... اهداف طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت شهری.....	۲۶۵..... ویژگی فلکه‌های شهری.....
۲۸۹..... محتوای طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده.....	۲۶۵..... طراحی فضاهای شهری.....
۲۹۰..... بررسی و تصویب طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده.....	۲۶۵..... اصول طراحی فضاهای شهری در ایران.....
۲۹۰..... سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری در ایران.....	۲۶۶..... اصل پیوستگی فضایی.....
۲۹۰..... سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری (۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲).....	۲۶۶..... اصل هم‌پیوندی عناصر شهری و واحدهای مسکونی.....
۲۹۱..... سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری (۱۳۷۲ تا ۱۳۷۶).....	۲۶۶..... اصل محصور کردن فضا یا محصوریت.....
۲۹۱..... سیاست‌ها و برنامه‌های بهسازی و نوسازی شهری (۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴).....	فصل نوزدهم: سکونتگاه‌های غیررسمی..... ۲۶۷
۲۹۱..... بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری (۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸).....	۲۶۷..... واژگان سکونتگاه‌های غیررسمی.....
۲۹۲..... بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲).....	۲۶۷..... شکل‌گیری اسکان غیررسمی.....
۲۹۲..... بازآفرینی شهری پایدار (از سال ۱۳۹۳).....	۲۶۷..... الگوهای شکل‌گیری اسکان‌های غیررسمی.....
۲۹۳..... سند ملی عمران و بهسازی شهری ایران - مصوب ۱۳۹۳/۰۶/۱۶.....	۲۶۷..... الگوی ته‌اجم سازمان‌یافته.....
۲۹۶..... سند ملی راهبردی احیاء، بهسازی و نوسازی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری.....	۲۶۷..... الگوی تصرف خزنده.....
۳۰۲..... قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری - مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۲.....	۲۶۸..... الگوی باز تقسیم زمین.....
۳۰۴..... آیین‌نامه اجرایی تبصره ۲ ماده ۷ قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری.....	۲۶۸..... پیدایش سکونتگاه‌های خودرو.....
۳۰۶..... دستورالعمل احراز صلاحیت موضوع ماده ۴ قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری.....	۲۶۸..... خصوصیات کالبدی سکونتگاه‌های خودرو.....
۳۱۲..... شرایط احراز صلاحیت مجوز بند (ج) - کارگزاری.....	۲۶۸..... ویژگی محله‌های فقیرنشین.....
۳۱۴..... شرح خدمات و ضوابط ناظر بر دفاتر خدمات نوسازی (محدوده‌ها و محلات بافت‌های فرسوده و سکونتگاه‌های غیررسمی).....	۲۶۹..... مهاجرت (تقسیم‌بندی کارپات).....
	۲۶۹..... مهاجرت پله‌ای یا مرحله‌ای.....
	۲۶۹..... مهاجرت‌های دوره‌ای.....
	۲۶۹..... حاشیه‌نشینی در ایران.....
	۲۷۰..... نوسازی و بهسازی بافت‌های اسکان غیررسمی.....
	۲۷۰..... بهسازی شهری از نگاه ائتلاف شهرها.....
	۲۷۱..... بانک جهانی و اسکان غیررسمی.....
	۲۷۱..... مرکز هیئات (UN-HABITAT).....
	۲۷۱..... بافت‌های ناکارآمد شهری به روایت آمار.....
	۲۷۱..... تصویب‌نامه راجع به سند توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی - مصوب ۱۳۸۲/۱۱/۱۹.....
	۲۷۲..... سند توانمندسازی و ساماندهی اسکان غیررسمی.....
	۲۷۲..... آیین‌نامه نحوه فعالیت ستاد استانی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی.....
	۲۷۷..... مصوبه مشترک شورای عالی شهرسازی و معماری و ستاد ملی توانمندسازی - مصوب ۱۳۸۵/۰۹/۲۰.....
	۲۸۱..... مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری و ستاد ملی توانمندسازی.....
فصل بیستم: بهسازی و نوسازی شهری..... ۲۸۲	
۲۸۲..... پایه‌گذار مرمت شهری.....	
۲۸۲..... فرسودگی.....	
۲۸۲..... مرمت شهری (restoration).....	
۲۸۳..... بهسازی (Rehabilitation).....	
۲۸۳..... نوسازی (Renovation).....	
۲۸۴..... بازسازی (Reconstruction).....	
۲۸۴..... مراجع مداخله در بافت‌ها.....	
۲۸۴..... بهسازی و نوسازی شهری.....	

فصل بیست و یکم: بازآفرینی شهری..... ۳۱۷

۳۱۷..... مفهوم بازآفرینی شهری.....
۳۱۷..... مفاهیم پایه چارچوب بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۱۸..... مفاهیم تخصصی بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۱۸..... فقر شهری [Urban Poverty].....
۳۱۸..... حکمروایی شهری [Urban Governance].....
۳۱۹..... تاب‌آوری شهری [Urban Resilience].....
۳۱۹..... ظرفیت‌سازی اجتماعی [Community Capacity Building].....
۳۱۹..... سرمایه اجتماعی [Social Capital].....
۳۲۰..... همه شمولی اجتماعی [Social Inclusion].....
۳۲۰..... مدیریت دانش [knowledge Management].....
۳۲۰..... انسجام اجتماعی [Social Cohesion].....
۳۲۰..... ارکان برنامه‌های بازآفرینی شهری.....
۳۲۱..... برنامه‌های سه‌گانه کالبدی.....
۳۲۱..... برنامه‌های غیرکالبدی و نرم‌افزاری.....
۳۲۱..... برنامه‌های غیرکالبدی و ترویجی.....
۳۲۱..... چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۲۲..... روش و فرایند تدوین چارچوب بازآفرینی.....
۳۲۲..... اسناد پشتیبان تنظیم چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار.....

۳۶۱.....	مشارکت و اداره شهرها.....
۳۶۲.....	پیشینه مدیریت شهری در ایران.....
۳۶۳.....	اهداف مدیریت شهری.....
۳۶۳.....	ابزار مدیریت شهری.....
۳۶۳.....	■ اصول و معیارهای تدوین ضوابط و مقررات.....
۳۶۴.....	■ وظیفه ضوابط و مقررات.....
۳۶۴.....	■ اهداف ضوابط و مقررات.....
۳۶۴.....	■ تأثیر ضوابط و مصوبات مقطعی بر سازمان کالبدی شهر تهران.....
۳۶۴.....	■ برخی از مصوبات مجلس شورای اسلامی.....
۳۶۵.....	■ برخی از مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.....
۳۶۵.....	■ کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری.....
۳۶۶.....	مدیریت شهری در سطح ملی.....
۳۶۶.....	■ عناصر مدیریت شهری.....
۳۶۶.....	■ وزارت کشور.....
۳۶۷.....	■ سازمان شهرداری‌های کشور.....
۳۶۷.....	اهداف و وظایف عمده سازمان شهرداری‌ها.....
۳۶۷.....	■ وزارت راه و شهرسازی.....
۳۶۸.....	■ وظایف وزارت راه و شهرسازی.....
۳۶۸.....	■ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.....
۳۶۸.....	■ سازمان برنامه و بودجه.....
۳۶۹.....	■ مجلس شورای اسلامی.....
۳۶۹.....	■ هیأت دولت.....
۳۶۹.....	■ مجمع تشخیص مصلحت نظام.....
۳۷۰.....	مدیریت شهری در سطح منطقه‌ای و محلی.....
۳۷۰.....	■ مدیریت شهری.....
۳۷۰.....	■ شهرداری.....
۳۷۰.....	■ رئیس وظایف شهرداری‌ها بر اساس ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها.....
۳۷۱.....	■ وظایف شهرسازی شهرداری‌ها.....
۳۷۲.....	■ درجه شهرداری‌های ایران.....
۳۷۲.....	■ عوامل مؤثر بر ضعف عملکرد شهرداری‌ها.....
۳۷۲.....	■ شورای اسلامی شهر.....
۳۷۲.....	■ وظایف شورای شهر.....
۳۷۳.....	■ وظایف دهیار.....
۳۷۳.....	■ استانداری.....
۳۷۳.....	■ وظایف معاونت امور عمرانی استانداری.....
۳۷۴.....	■ وظایف دفتر فنی، معاونت امور عمرانی استانداری‌ها.....
۳۷۴.....	■ اداره کل راه و شهرسازی استان.....
۳۷۵.....	■ وظایف اداره کل راه و شهرسازی استان.....
۳۷۵.....	■ شورای شهرسازی استان.....
۳۷۵.....	■ اعضای شورای مسکن استان.....
۳۷۵.....	■ سایر عناصر مؤثر در مدیریت شهری.....
۳۷۹.....	الگوهای اداره شهر در کشورهای مختلف.....
۳۷۹.....	■ الگوی شهردار-شورا.....
۳۷۹.....	■ الگوی کمیسیونی هیأت‌ها و کمیسیونرها.....
۳۷۹.....	■ الگوی مدیر شهر (شورا-مدیر شهر).....
۳۷۹.....	■ انتقال پایتخت.....
۳۷۹.....	■ برازیلیا.....
۳۸۱.....	■ حکمرانی و حکمروایی.....
۳۸۱.....	■ حکمرانی خوب.....
۳۸۱.....	■ ویژگی‌های حکمرانی خوب.....
۳۸۲.....	■ اهداف حکمرانی شهری خوب.....
۳۸۳.....	■ شاخص‌های حکمرانی خوب.....
۳۸۴.....	■ حکمروایی شهری.....
۳۸۵.....	■ آرمان شهر ایرانی.....
۳۸۶.....	■ تحول شهرنشینی در ایران.....
۳۸۷.....	■ شیوه‌نامه بهره‌مندی شهرداری‌ها از خدمات شهرساز افتخاری.....
۳۸۹.....	■ تحولات شهرسازی معاصر ایران.....

۳۲۲.....	ضرورت بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۲۴.....	■ اهداف چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۲۴.....	■ راهبردهای چارچوب جامع بازآفرینی شهری.....
۳۲۵.....	■ تاکتیک‌های چارچوب جامع بازآفرینی شهری.....
۳۲۶.....	■ برنامه‌های چارچوب جامع بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۲۷.....	■ خروجی‌های چارچوب بازآفرینی شهری پایدار در حوزه برنامه‌ریزی.....
۳۲۷.....	■ ماتریس همکاری میان بخشی.....
۳۲۸.....	■ ماتریس زمان‌بندی برنامه‌ها و اولویت‌بندی اقدام.....
۳۲۸.....	■ گونه‌شناسی و رویکردهای برنامه‌ها.....
۳۲۸.....	■ ماتریس وظایف ستادی.....
۳۲۸.....	■ کنش‌گران دخیل در فرایند بازآفرینی شهری پایدار.....
۳۲۸.....	■ شیوه‌نامه تعیین محله‌ها و محدوده‌های هدف بازآفرینی شهری.....
۳۳۳.....	■ تشریح رئوس کلی مطالعات بخش اول - مرحله اول.....
۳۳۶.....	■ آیین‌نامه اجرایی برنامه ملی بازآفرینی شهری پایدار- مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۳۰.....
۳۳۹.....	■ نظریه ساخت چند هسته‌ای (چنسی هریس).....

فصل بیست و دوم: محدوده‌های قانونی و حریم..... ۳۴۰

۳۴۰.....	■ تعاریف محدوده و حریم.....
۳۴۰.....	■ اقدامات شهرداری برای حریم شهر.....
۳۴۰.....	■ شیوه تعیین محدوده قانونی و حریم شهرها.....
۳۴۰.....	■ قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها- مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۴.....
۳۴۱.....	■ دستورالعمل اجرایی قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک- مصوب ۱۳۸۶/۰۹/۱۸.....
۳۴۵.....	■ ضوابط جلوگیری از افزایش محدوده شهرها.....
۳۴۷.....	■ تعیین محدوده و حریم روستاهای واقع در حریم شهرها.....
۳۴۷.....	■ چارچوب فرآیندهای مدیریت استراتژیک.....

فصل بیست و سوم: شهرهای جدید..... ۳۴۸

۳۴۸.....	■ شهر جدید.....
۳۴۸.....	■ برنامه‌ریزی شهرهای جدید.....
۳۴۸.....	■ مکانیابی شهرهای جدید.....
۳۵۰.....	■ انواع شهرهای جدید.....
۳۵۰.....	■ شهرهای جدید مستقل.....
۳۵۰.....	■ شهرهای جدید اقماری.....
۳۵۰.....	■ شهرهای جدید پیوسته.....
۳۵۰.....	■ شهرهای جدید صنعتی.....
۳۵۱.....	■ شهرهای شرکتی.....
۳۵۱.....	■ دوره شهرهای جدید.....
۳۵۱.....	■ پیشینه شهرهای جدید ایران.....
۳۵۲.....	■ فرآیند برنامه‌ریزی شهرهای جدید در ایران.....
۳۵۲.....	■ اهداف عمده شهرهای جدید پس از انقلاب.....
۳۵۳.....	■ سیاست و اهداف شهرهای جدید.....
۳۵۳.....	■ معیارهای مکانیابی پنج شهر جدید ناحیه شهری تهران (پردیس، هشتگرد، پرنده، اندیشه و لتیان).....
۳۵۳.....	■ شهر جدید پردیس.....
۳۵۳.....	■ شاهین شهر.....
۳۵۳.....	■ شهر جدید پولادشهر.....
۳۵۳.....	■ شهرک‌های صنعتی.....
۳۵۴.....	■ ضوابط مکانیابی شهرهای جدید- مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۵.....
۳۵۵.....	■ قانون ایجاد شهرهای جدید- مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۱۶ مجلس شورای اسلامی.....
۳۵۶.....	■ آیین‌نامه اجرایی قانون ایجاد شهرهای جدید- مصوب ۱۳۸۲/۵/۱۵.....
۳۶۰.....	■ عناصر کلیدی سیمای شهر (نظریه کوین لینچ).....
۳۶۰.....	■ مثلث بوژوگاریه (تعیین نقش شهر).....

فصل بیست و چهارم: مدیریت و حکمروایی شهری..... ۳۶۱

۳۶۱.....	■ مدنیت و مدیریت شهری.....
----------	----------------------------

۴۱۰.....	روش شاخص مرکزیت	۳۸۹.....	انواع شبکه ارتباطی
۴۱۰.....	تکنیک‌های برنامه‌ریزی		
۴۱۱.....	الگوی SWOT		
۴۱۲.....	فصل بیست و هفتم: انواع برنامه‌ریزی	۳۹۰.....	فصل بیست و پنجم: نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی
۴۱۲.....	انواع برنامه‌ریزی	۳۹۰.....	نظریه اکولوژیکی
۴۱۲.....	برنامه‌ریزی محلی	۳۹۰.....	نظریه قطب رشد
۴۱۲.....	برنامه‌ریزی روستایی	۳۹۲.....	نظریه راندینلی
۴۱۲.....	برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۳۹۲.....	نظریه عملکرد شهری و توسعه روستایی (UFRD)
۴۱۲.....	برنامه‌ریزی ملی	۳۹۴.....	نظریه مرکز - پیرامون
۴۱۳.....	برنامه‌ریزی بین‌المللی	۳۹۵.....	نظریه نوسازی
۴۱۳.....	انواع برنامه از نظر مدت اجرا	۳۹۶.....	نظریه مدرن‌سازی
۴۱۳.....	انواع برنامه‌ریزی از لحاظ تصمیم‌گیری	۳۹۶.....	نظریه حاشیه‌نشینی
۴۱۳.....	برنامه‌ریزی تاکتیکی	۳۹۷.....	نظریه اقتصاد سیاسی
۴۱۳.....	برنامه‌ریزی عملیاتی	۳۹۷.....	نظریه «عامل رکودی» و «عامل تغییر دهنده»
۴۱۳.....	برنامه‌ریزی استراتژیک	۳۹۷.....	نظریه بازسازی الگوی مراکز جمعیتی
۴۱۵.....	برنامه‌ریزی موجی غلتان (Rolling Wave Planning)	۳۹۸.....	نظریه مکان‌یابی (اقتصادی)
۴۱۵.....	برنامه‌ریزی خردمندانه	۳۹۸.....	نظریه سلسله مراتب سکونتگاهی
۴۱۶.....	برنامه‌ریزی پراگماتیسم	۳۹۸.....	نظریه قطب‌گریزی
۴۱۶.....	برنامه‌ریزی ساختاری - راهبردی	۳۹۸.....	نظریه چرخش روند توسعه شهری
۴۱۶.....	برنامه‌ریزی ارشادی و اجباری	۳۹۸.....	نظریه قطب‌گریز ابرشهر
۴۱۶.....	جدول موازنه برنامه‌ریزی	۳۹۸.....	نظریه توسعه روستا - شهر
		۳۹۹.....	نظریه تمرکز شهری و منطقه‌ای
		۴۰۰.....	نظریه کلان
		۴۰۰.....	نظریه‌های خرد
		۴۰۰.....	نظریه تحدید رشد ابرشهرها
۴۱۷.....	فصل بیست و هشتم: سرشماری عمومی نفوس و مسکن	۴۰۱.....	مدل‌های برنامه‌ریزی
۴۱۷.....	سرشماری دوزور (قانونی)	۴۰۱.....	تعریف مدل
۴۱۷.....	سرشماری دو فاکتور (حاضر - مقیم)	۴۰۱.....	مدل چشم‌اندازسازی (CDS)
۴۱۷.....	سرشماری در ایران	۴۰۱.....	مدل لایه‌ای یا هم‌پوشانی
۴۱۷.....	تعاریف و مفاهیم سرشماری	۴۰۲.....	مدل الوت
۴۱۷.....	جمعیت (جامعه مورد سرشماری)	۴۰۲.....	مدل سانفرانسیسکو (CRP)
۴۱۷.....	خانوار معمولی	۴۰۲.....	مدل شبیه‌سازی شده شهری (HVDs و NBER, UI)
۴۱۸.....	خانوار معمولی ساکن	۴۰۲.....	مدل CUFM
۴۱۸.....	خانوار معمولی غیر ساکن	۴۰۲.....	مدل دورتموند
۴۱۸.....	خانوار گروهی	۴۰۲.....	مدل رتبه - اندازه
۴۱۸.....	خانوار مؤسسه‌ای	۴۰۳.....	مدل تحلیل سلسله مراتبی (AHP)
۴۱۸.....	اقامتگاه معمولی	۴۰۳.....	مدل نابرابری‌های منطقه‌ای
۴۱۸.....	شهر (نقطه شهری)	۴۰۴.....	مدل (Allot) در برنامه‌ریزی کاربری اراضی
۴۱۸.....	آبادی (نقطه روستایی)	۴۰۴.....	مدل گرین - لاری
۴۱۸.....	جمعیت ساکن در نقاط شهری	۴۰۴.....	روش ضریب مکانی (Location Queficient-LQ)
۴۱۸.....	جمعیت ساکن در نقاط روستایی	۴۰۵.....	مدل جاذبه
۴۱۹.....	سرپرست خانوار	۴۰۵.....	مدل‌های مکانیابی
۴۱۹.....	باسواد	۴۰۵.....	مدل‌های تغییر کاربری زمین
۴۱۹.....	کار	۴۰۶.....	مدل اسکالوگرام گاتمن
۴۲۰.....	شاغل	۴۰۶.....	مدل خط مشی هاوارد
۴۲۰.....	بیکار	۴۰۶.....	مدل کانتر (مؤلفه‌های مکان)
۴۲۱.....	جمعیت فعال اقتصادی	۴۰۶.....	مدل ماتریس شهر پایدار
۴۲۱.....	جمعیت غیرفعال اقتصادی	۴۰۶.....	مدل تاکسونومی عددی
۴۲۱.....	واحد مسکونی	۴۰۷.....	مدل تاپسیس (TOPSIS)
۴۲۱.....	واحد مسکونی آپارتمانی	۴۰۷.....	نظریه فون تونن (کاربری زمین)
۴۲۲.....	آلونک، زاغه یا موارد مشابه		
۴۲۲.....	ملکی عرصه و اعیان / اعیان		
۴۲۲.....	مساحت زیربنای واحد مسکونی		
۴۲۲.....	اسکلت		
۴۲۳.....	نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵		
۴۲۵.....	فصل بیست و نهم: زیرساخت‌ها و تأسیسات شهری	۴۰۸.....	فصل بیست و ششم: مفاهیم و روش‌های برنامه‌ریزی
۴۲۵.....	زیرساخت‌های شهری	۴۰۸.....	ایدئولوژی برنامه‌ریزی
۴۲۶.....	تأسیسات فاضلاب شهری	۴۰۸.....	تعاریف برنامه‌ریزی
		۴۰۸.....	فرایند برنامه‌ریزی
		۴۰۹.....	عناصر برنامه‌ریزی
		۴۰۹.....	مفاهیم پایه برنامه‌ریزی
		۴۱۰.....	نظام‌های شهری

۴۴۵.....	شهر نظامی.....
۴۴۵.....	شهر فرهنگی.....
۴۴۶.....	شهر توریستی - تفریحی.....
۴۴۶.....	شهر معدنی.....
۴۴۶.....	شهر خوابگاهی.....
۴۴۶.....	شهرهای مسلط.....
۴۴۷.....	موقعیت استقرار شهرها.....
۴۴۷.....	شهرهای کوهستانی.....
۴۴۷.....	شهرهای پایکوهی.....
۴۴۸.....	شهرهای واحه‌ای.....
۴۴۸.....	شهرهای جلگه‌ای و ساحلی.....
۴۴۸.....	توزیع شهرهای ایران برحسب ارتفاع از سطح دریا.....

فصل سی و دوم: شهرنشینی در ایران..... ۴۴۹

۴۴۹.....	شهرنشینی در دوره باستان.....
۴۴۹.....	شهرنشینی زمان مادها و هخامنشیان.....
۴۴۹.....	شهرنشینی زمان سلوکیان و اشکانیان (پارت‌ها).....
۴۴۹.....	شهرنشینی و شهرسازی زمان ساسانیان.....
۴۵۰.....	شهرنشینی بعد از ورود اسلام تا حکومت صفویه.....
۴۵۱.....	شهرنشینی دوره صفویه و قاجار.....
۴۵۱.....	سیمای کالبدی شهرهای ایرانی - اسلامی.....
۴۵۱.....	■ ارگ و بارو.....
۴۵۲.....	■ مسجد جامع.....
۴۵۲.....	■ کاروانسراها.....
۴۵۲.....	■ اصول شهرسازی اسلامی.....
۴۵۳.....	■ شهرنشینی بطئی در ایران.....
۴۵۳.....	■ نسبت شهرنشینی.....
۴۵۳.....	اشکال مطلوب و نامطلوب خیابان در سطوح شیب‌دار.....
۴۵۳.....	ابعاد پارکینگ معلولین و خودروهای عادی.....

فصل سی و سوم: سبک‌های شهرسازی در ایران..... ۴۵۴

۴۵۴.....	عوامل شکل‌گیری شهرها.....
۴۵۴.....	سبک‌های شهرسازی در دوران قبل از اسلام.....
۴۵۵.....	سبک پارسی (قرن نهم تا چهارم ق.م).....
۴۵۵.....	■ میان سبک پارسی - هلنی (قرن سوم ق.م).....
۴۵۶.....	سبک پارتی (قرون سوم ق.م تا هفتم میلادی).....
۴۵۷.....	سبک‌های شهرسازی در دوران اسلامی.....
۴۵۷.....	■ سبک خراسانی (قرن یکم تا چهارم ه. ق).....
۴۵۷.....	■ سبک رازی (قرن چهارم تا هفتم ه. ق).....
۴۵۸.....	■ سبک آذری (قرن هفتم تا یازدهم ه. ق).....
۴۵۸.....	■ مکتب اصفهان (قرن یازدهم تا شروع قرن سیزدهم ه. ق).....
۴۵۹.....	■ سبک تهران (اوایل قرن سیزدهم تا سال ۱۲۹۹ خورشیدی).....
۴۶۰.....	■ الگوی تهران (۱۳۰۰ خورشیدی تا ۱۳۵۷ ه. ش).....
۴۶۲.....	کنگره‌ها و بیانیه‌های شهرسازی.....
۴۶۲.....	■ منشور آتن ۱۹۳۳.....
۴۶۳.....	■ زیستگاه دو (موسوم به هیتات ۲).....
۴۶۳.....	■ اسکان بشر ۲ (اجلاس شهر).....
۴۶۳.....	■ سلسله مراتب دسترسی (شبکه ارتباطی).....

فصل سی و چهارم: بلند مرتبه‌سازی..... ۴۶۴

۴۶۴.....	عوامل مؤثر بر تسریع بلند مرتبه‌سازی.....
۴۶۴.....	■ مکان‌یابی ساختمان‌های بلند.....
۴۶۵.....	■ محدودیت‌های بلندمرتبه‌سازی.....
۴۶۵.....	■ تعیین حد ارتفاع.....
۴۶۵.....	■ پارامترهای تعیین ارتفاع حداکثر.....
۴۶۵.....	■ تعیین حد ارتفاعی مسطح.....

۴۲۶.....	■ معیارهای مکان‌یابی محل دفن مواد جامد شهری.....
۴۲۶.....	■ معیارهای مکان‌یابی کشتارگاه‌ها.....
۴۲۷.....	■ ضوابط مکان‌یابی گورستان‌های شهری.....
۴۲۷.....	■ مکان‌یابی بیمارستان‌ها.....
۴۲۷.....	■ مکان‌یابی خانه‌های سالمندان.....
۴۲۸.....	■ ایمنی شهری.....
۴۲۸.....	■ مصارف آب شهری.....
۴۲۸.....	■ مصرف آب در کاربری‌های عمومی و اداری.....
۴۲۹.....	■ مقدار مصارف آب در فعالیت‌های صنعتی.....
۴۲۹.....	■ سرانه مصرف آب.....
۴۲۹.....	■ میزان تقاضا و مصرف آب.....
۴۲۹.....	■ شبکه‌های آبرسانی.....
۴۳۰.....	■ شبکه فاضلاب شهری.....
۴۳۰.....	■ الگوی شعاعی شبکه فاضلاب شهری.....
۴۳۰.....	■ الگوی عمودی شبکه فاضلاب شهری.....
۴۳۰.....	■ الگوی تقاطعی شبکه فاضلاب شهری.....
۴۳۰.....	■ الگوی بادبزی شبکه فاضلاب شهری.....
۴۳۰.....	■ الگوی ناحیه‌ای شبکه فاضلاب شهری.....
۴۳۱.....	■ حریم تأسیسات شهری.....
۴۳۱.....	■ جزیره حرارتی شهری.....
۴۳۲.....	■ پدیده وارونگی هوا یا اینورژن.....
۴۳۲.....	■ پهنه‌های قهوه‌ای.....
۴۳۳.....	■ فرونشست‌ها.....
۴۳۴.....	■ تونل مشترک شهری.....

فصل سی‌ام: الگوهای شهرسازی..... ۴۳۵

۴۳۵.....	■ الگوی خطی.....
۴۳۵.....	■ الگوی خوشه‌ای.....
۴۳۵.....	■ الگوی سلسله مراتبی.....
۴۳۵.....	■ شهرهای ستاره‌ای.....
۴۳۵.....	■ شهرهای اقماری.....
۴۳۶.....	■ شهر لبه‌ای.....
۴۳۶.....	■ شهر افقی.....
۴۳۶.....	■ شهر متراکم.....
۴۳۶.....	■ شهر اکولوژیک (Eco-City).....
۴۳۷.....	■ شهر درون‌گرا.....
۴۳۷.....	■ شهر آشیانه‌ای.....
۴۳۷.....	■ شهر پایدار (Sustainable City).....
۴۳۷.....	■ شهر سالم (Healthy City).....
۴۳۷.....	■ شهر سبز.....
۴۳۷.....	■ شهر فراگیرنده.....
۴۳۷.....	■ رشد هوشمند شهری.....

فصل سی و یکم: نقش و عملکرد شهرها..... ۴۳۸

۴۳۸.....	■ کارکردهای شهری.....
۴۳۸.....	■ نقش و عملکرد شهرها.....
۴۳۹.....	■ تعیین نقش شهرهای ایران.....
۴۳۹.....	■ روش اجرایی چانسی هاریس.....
۴۳۹.....	■ روش بوژوگاریه و ژرژشاپو.....
۴۳۹.....	■ مادرشهر.....
۴۴۰.....	■ شهر فشرده.....
۴۴۱.....	■ شهرهای هوشمند.....
۴۴۲.....	■ شهرهای دانش.....
۴۴۴.....	■ پایتخت دانش.....
۴۴۵.....	■ شهر بازرگانی.....
۴۴۵.....	■ شهر صنعتی.....

■ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب- در امور مدنی/ فصل دهم/ مبحث ششم/ رجوع به کارشناس..... ۴۸۵

فصل سی و ششم: مقررات ملی ساختمان ۴۸۶

● ترویج ارزش‌های ایرانی - اسلامی در طراحی و ساخت بنا ۴۸۶
● دسته‌بندی ساختمان‌ها از نظر تعداد طبقات ۴۸۷
● ارتفاع مجاز گروه‌های ساختمانی ۴۸۷
● الزامات کلی ساخت و قرارگیری ساختمان ۴۸۸
● الزامات شکل، حجم و نمای ساختمان ۴۸۸
● الزامات پیش‌آمدگی‌های مجاز در معابر عمومی ۴۸۸
● پیش‌آمدگی‌های مجاز ساختمان‌ها در داخل محدوده مالکیت ۴۸۹
● الزامات پیش‌آمدگی زیرزمین ۴۸۹
● محدودیت پیش‌آمدگی‌ها در ساختمان ۴۸۹
● الزامات عمومی توقفگاه‌های خودرو ۴۹۰
● پدافند غیرعامل ۴۹۱
■ تهدیدها در پدافند غیرعامل ۴۹۱
● پدافند غیرعامل در شهرسازی ۴۹۱
■ سطوح عملکرد ساختمان‌ها در پدافند غیرعامل ۴۹۱
■ ملاحظات معماری و محوطه در پدافند غیرعامل ۴۹۲
■ ملاحظات برنامه‌ریزی و طراحی محوطه در پدافند غیرعامل ۴۹۳
■ جانمایی ساختمان در پدافند غیرعامل ۴۹۳
■ فضاهای باز پیرامون ساختمان در پدافند غیرعامل ۴۹۳
■ ورودی مجموعه‌های زیستی در پدافند غیرعامل ۴۹۴
■ دسترسی مجموعه‌های زیستی در پدافند غیرعامل ۴۹۴
■ طراحی حجم ساختمان در پدافند غیرعامل ۴۹۴
■ مسیرهای حرکت در پدافند غیرعامل ۴۹۴
■ فضاهای امن در پدافند غیرعامل ۴۹۴

فصل سی و هفتم: قوانین حاکمیتی ۴۹۶

● قسمت اول/ اصولی از قانون اساسی ۴۹۶
● قسمت دوم/ موادی از قانون مدنی ۴۹۸
● قسمت سوم/ موادی از قانون مسئولیت مدنی ۵۰۳
● قسمت چهارم/ موادی از قانون مجازات اسلامی ۵۰۴
● قسمت پنجم/ موادی از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) - مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲ ۵۰۶

فصل سی و هشتم: قوانین و مقررات ۵۰۸

● موادی از قانون شهرداری‌ها- مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ ۵۰۸
● قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۵۱۵
● قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها ۵۱۶
● موادی از قانون نوسازی و عمران شهری- مصوب ۱۳۴۷/۰۹/۰۷ ۵۱۷
● لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت- مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷ ۵۲۳
● قانون نحوه تقویم اینیه، املاک و اراضی مورد نیاز شهرداری‌ها- مصوب ۱۳۷۰/۰۷/۲۸ ۵۲۶
● قانون تعیین تکلیف اراضی واگذاری دولت و نهادها- مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۱۵ ۵۲۶
● لایحه قانونی راجع به جلوگیری از تصرف و تملک اراضی متعلق به دولت- مصوب ۱۳۵۹/۰۲/۰۶ ۵۲۶
● موادی از قانون زمین شهری - مصوب ۱۳۶۶/۰۶/۲۲ ۵۲۷
● موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری ۵۲۹
● موادی از قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها ۵۲۹
● موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها ۵۳۴
● لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها- مصوب ۱۳۵۹/۰۳/۰۳ و اصلاحیه ۱۳۸۷/۱۲/۱۴ ۵۳۹
● قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری- مصوب ۱۳۶۲/۰۴/۱۵ با اصلاحات بعدی ۵۴۰
● قانون جامع حدنگار(کاداستر)کشور ۵۴۲

■ تعیین حد ارتفاعی به نسبت عرض خیابان ۴۶۵
■ تعیین حد ارتفاعی از طریق خط شیبدار ۴۶۵
■ تعیین حد ارتفاعی از طریق مقاطع عرضی ۴۶۵
■ تعیین حد ارتفاعی از طریق حجم بنا ۴۶۶
■ تعیین حد ارتفاعی از طریق حجم بنا و عرض خیابان ۴۶۶
■ پارامترهای تعیین محدودیت‌های ارتفاعی ۴۶۶
■ روش‌های کنترل ارتفاع ۴۶۶
■ روش گاباری (Gabarit) ۴۶۷
■ روش سطح اشغال زمین و طبقات (FAR) ۴۶۷
■ روش سطح فضای باز (OSR) ۴۶۷
■ روش سطح آشکاری آسمان (SEP) ۴۶۸
● مزایای منطقه‌بندی ارتفاعی ۴۶۸
● روش‌ها و ابزارهای حفظ دسترسی به آفتاب ۴۶۸
■ محدودیت‌های ارتفاع ۴۶۹
■ عقب‌نشینی ۴۶۹
■ ارتفاع مشروط ۴۶۹
■ زوایای تابش خورشید ۴۶۹
■ زوایای دید ۴۶۹
■ فواصل ساختمان‌های مرتفع ۴۶۹

فصل سی و پنجم: مباحث ثبتی و کارشناسی ۴۷۰

● تعیین مساحت زمین از روی نقشه ۴۷۰
● انواع مقیاس و نحوه محاسبه ۴۷۰
■ محاسبه مقیاس عکس هوایی ۴۷۱
● خطوط منحنی میزان ۴۷۱
■ مشخصات خطوط منحنی میزان ۴۷۱
■ جهت شمال ۴۷۱
● گرای یا ازیموت ۴۷۲
● رنگ‌های نقشه ۴۷۲
● محاسبه شیب بین دو نقطه ۴۷۲
● نقشه ۴۷۲
■ نقشه‌های کاداستر (نقشه‌های ثبت املاک) ۴۷۲
■ نقشه‌های شهری و شهرسازی ۴۷۳
● تعاریف و مفاهیم ثبتی ۴۷۳
● ارزیابی املاک ۴۷۴
■ مباحث کارشناسی رسمی ۴۷۶
● مسائل کارشناسی ۴۷۶
● روش‌های ارجاع به کارشناس ۴۷۷
■ انتخاب کارشناس ۴۷۷
● قرار کارشناسی دادگاه ۴۷۷
● انواع کارشناسی (یک نفره، سه نفره، پنج نفره، نه نفره، یازده نفره) ۴۷۷
● سوگند کارشناس ۴۷۸
● وظایف کارشناس ۴۷۸
● ابزار کارشناسی ۴۷۹
● الزامات نظریه کارشناسی ۴۷۹
■ مطالعه پرونده ۴۷۹
● اجرای قرار کارشناسی ۴۷۹
■ گزارش کارشناسی ۴۸۰
■ اعلام نظر کارشناسی ۴۸۰
■ حق الزحمه کارشناسی ۴۸۰
■ دریافت هزینه‌های کارشناسی ۴۸۰
● تخلفات و مجازات‌های انتظامی کارشناسان ۴۸۱
■ مسئولیت انتظامی کارشناسان ۴۸۲
● موارد استتکاف از کارشناسی ۴۸۲
■ نمونه قرار ارجاع امر به کارشناس ۴۸۳
■ نمونه قرار ارجاع امر به هیأت کارشناسان ۴۸۳

الگوی سطح‌بندی مناطق و مراکز روستایی و استانداردها و ضوابط ارائه خدمات روستایی کشور	۵۷۱
ضوابط تهیه طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی-مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۷	۵۷۴
ضوابط و مقررات مکانیابی مساجد-مصوب ۱۳۸۷/۰۵/۰۷	۵۷۵
ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری-مصوب ۱۳۸۷/۰۹/۲۵	۵۷۷
تعریف مجموعه شهری و شاخص‌های آن-مصوب ۱۳۸۸/۰۱/۳۱	۵۸۱
■ پیوست ۱- نحوه محاسبه ضریب مکانی صنعت و ضریب مکانی خدمات شهر مرکزی و ضریب عملکردی مجموعه‌های شهری و مناطق کلان‌شهری	۵۸۳
تفویض اختیار تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰۰۰ نفر-اصلاحیه مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۰۵	۵۸۴
ضوابط کلی مطالعات امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور-مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۷	۵۸۶
تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آنها-مصوب ۱۳۸۹/۰۳/۱۰	۵۸۷
■ محاسبه سطح مورد نیاز گورستان	۵۹۲
شرح خدمات تهیه طرح امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور-مصوب ۱۳۸۹/۰۵/۰۴	۵۹۳
شرح خدمات طرح‌های هادی روستایی و منظومه‌های روستایی-مصوب ۱۳۹۴/۰۹/۰۹	۵۹۷
گرم شدن هوای زمین و تأثیر آن بر پهنه‌های سکونتگاهی ایران-مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۰۳	۵۹۷
اصول شهرسازی یا فنی یا بهداشتی-مصوب ۱۳۹۵/۰۹/۲۲	۵۹۷
سند پهنه‌بندی حریم-مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۸	۵۹۷
ضوابط عام طرح جامع ناحیه-مصوب ۱۳۹۶/۰۱/۲۸	۵۹۹
طرح مطالعاتی بررسی، نقد و آسیب‌شناسی نحوه تفکیک اراضی شهری در توده‌گذاری (۶۰-۴۰)-مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲	۶۰۰
سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی-مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲	۶۰۰
تهیه و تدوین دستورالعمل تشخیص بناهای شاخص و گردش کار تصویب آنها-مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۰۸	۶۰۲
حریم گسل‌های زلزله شهرهای ایران-مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۰۳	۶۰۶
تشکیل کمیته اعتدالی معماری ایران-مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۳۱	۶۰۶
نهادینه‌سازی رویکرد عدالت‌جنسیتی در سیاست‌های سازمان‌ها و نهادهای مؤثر در مدیریت توسعه سکونتگاه‌های کشور-مصوب ۱۳۹۷/۰۴/۱۱	۶۰۸
سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی-مصوب ۱۳۹۷/۰۵/۰۸	۶۰۸
■ پیوست سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی ایران	۶۰۸
سامانه مدیریت فرایند کمیسیون ماده ۵	۶۱۵
ضوابط عام بلند مرتبه‌سازی-مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۱۶	۶۱۶
■ ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران	۶۱۶
تبیین سیاست‌های بازآفرینی شهری (ارتقای قابلیت زیست‌پذیری و کیفیت زندگی شهری در محدوده‌های هدف)-مصوب ۱۳۹۷/۰۸/۲۸	۶۲۶
دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی کشور، مصوب ۱۳۹۹/۰۲/۰۸	۶۲۸
اصلاحیه ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران؛ مصوب ۱۳۹۹/۰۷/۲۱	۶۴۵
بازنگری دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی در کشور و نحوه صدور پروانه تاسیس شهرک و پروانه بهره‌برداری از آن، مصوب ۱۴۰۲/۰۹/۲۰	۶۴۹
ضوابط و مقررات مکان‌یابی سایت‌های مجتمع‌های قضایی؛ در طرح‌های تفصیلی شهرها، مصوب ۱۴۰۰/۰۷/۲۶	۶۵۰
نحوه اعمال حقوق مالکانه در املاک واقع در طرح‌های دولتی؛ مصوب ۱۴۰۱/۰۱/۲۲	۶۵۱
■ سیاست‌ها و ضوابط تشویقی کالبدی متضمن نوسازی محله‌ای در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۲۱	۶۵۲
■ سیاست‌های تشویقی متضمن نوسازی محله‌ای در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری	۶۵۲
دستورالعمل عمومی طراحی و ساخت طرح‌های مسکن حمایتی؛ مصوب ۱۴۰۲/۱۲/۲۱	۶۵۴
■ دستورالعمل عمومی طراحی و ساخت طرح‌های مسکن حمایتی	۶۵۵

آیین‌نامه اجرایی قانون جامع حد نگار (کاداستر) کشور	۵۴۴
موادی از قانون تعیین حریم حفاظتی-امنیتی اماکن و تأسیسات کشور	۵۴۵
موادی از آیین‌نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها	۵۴۶
آیین‌نامه مربوط به بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار، مسیل‌ها، مرداب‌ها، برکه‌های طبیعی و شبکه‌های آب‌رسانی	۵۴۷
موادی از حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق	۵۵۰
قانون منع احداث بنا و ساختمان در طرفین خطوط لوله انتقال گاز-مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۱	۵۵۱
موادی از قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن-مصوب ۱۳۴۹/۰۳/۳۰	۵۵۲
موادی از قانون کف‌برزه‌های مربوط به راه‌آهن-مصوب ۱۳۲۰/۰۱/۳۱	۵۵۲
موادی از آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۷ اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن-مصوب ۱۳۸۱/۱۱/۱۶	۵۵۳
موادی از آیین‌نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۱۷ اصلاحی قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن-مصوب ۱۳۸۱/۱۱/۱۶	۵۵۴
ضوابط حریم ساختمان‌های میراث فرهنگی	۵۵۵
■ ضوابط حریم درجه ۱ ساختمان‌های ثبت شده میراث فرهنگی	۵۵۵
■ ضوابط حریم درجه ۲ ساختمان‌های ثبت شده میراث فرهنگی	۵۵۶
■ حریم فرودگاه‌ها	۵۵۶
■ قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن-مصوب ۱۳۶۵/۰۹/۳۰	۵۵۶
■ قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور-مصوب ۱۳۶۷/۰۲/۰۱	۵۵۷
■ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری-مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۳	۵۵۹
■ قانون تشکیل وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی-مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۲۴	۵۶۰

فصل سی و نهم: تشکیلات شهرسازی و معماری ایران

تأسیس وزارت آبادانی و مسکن	۵۶۲
بانک ساختمانی وزارت آبادانی و مسکن	۵۶۲
تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن	۵۶۳
تأسیس سازمان عمران اراضی	۵۶۳
تأسیس سازمان زمین شهری	۵۶۳
تشکیل وزارت راه و شهرسازی	۵۶۳
تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۵۶۳
■ وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۵۶۴
■ دستگاه‌های عضو شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۵۶۴
■ کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۵۶۴
■ وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری	۵۶۵

فصل چهلیم: مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری

ضوابط حفظ حریم و اراضی مجاور راه‌ها-مصوب ۱۳۶۸/۰۳/۰۱	۵۶۶
اصول کلی بررسی و مکانیابی شهرهای جدید-مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۰۴	۵۶۷
منظور کردن دوره ۱۰ ساله در طرح‌های جامع و حریم تصفیه‌خانه‌های فاضلاب-مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۱۸	۵۶۷
طراحی مسیر مخصوص عبور دوچرخه-مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۵	۵۶۷
تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر-مصوب ۱۳۶۹/۰۵/۰۸	۵۶۷
ضوابط شهرسازی و ساختمانی در طول تهیه تا زمان تصویب طرح‌های هادی، جامع و تفصیلی-مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۰۹	۵۶۷
ضوابط و مقررات منطقه‌بندی مسکونی شهرها به مجتمع آپارتمانی، چند خانواری و تک واحدی	۵۶۸
ضوابط تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی-مصوب ۱۳۷۱/۰۳/۲۵	۵۶۸
ضوابط شهرسازی و معماری در ارتباط با قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها	۵۶۹
ضوابط مربوط به تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی-مصوب ۱۳۷۱/۰۶/۲۳	۵۶۹
ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای عبور و مرور معلولین-مصوب ۱۳۷۸/۰۹/۲۲	۵۷۰

فصل چهارم و دوم: برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی..... ۶۷۹

- ۶۷۹..... برنامه اول توسعه.....
- ۶۷۹..... برنامه دوم توسعه.....
- ۶۷۹..... آیین‌نامه اجرایی تبصره ۷۱ قانون توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - مصوب ۱۳۷۴/۹/۵.....
- ۶۸۰..... آیین‌نامه اجرایی تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۳۷۶ کل کشور - مصوب ۱۳۷۶/۱/۳۱.....
- ۶۸۰..... هیأت وزیران.....
- ۶۸۱..... برنامه سوم توسعه.....
- ۶۸۷..... برنامه چهارم توسعه.....
- ۶۹۲..... قانون برنامه پنجم توسعه (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰).....
- ۶۹۸..... قانون برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶).....
- ۷۰۴..... برنامه هفتم پیشرفت.....

فصل چهارم و سوم: تکمیل، ضوابط و الحاقات..... ۷۱۱

- ۷۱۱..... شرح خدمات طرح‌های شهرسازی.....
- ۷۱۱..... ژئومورفولوژی.....
- ۷۱۲..... قانون مالیات‌های مستقیم.....
- ۷۱۳..... اصلاحیه عوارض صدور پروانه و تفکیک اراضی (مصوب جلسه ۴۳ مورخه ۱۳۸۲/۱/۵).....
- ۷۱۳..... شورای اسلامی شهر تهران.....
- ۷۱۳..... جریان نوشهرگرایی.....
- ۷۱۴..... بند (د) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور.....
- ۷۱۴..... تصویب مواردی به منظور ترفیه حال کارکنان دولت - مصوب اسفند ماه ۱۳۶۴.....
- ۷۱۵..... جریان نوشهرگرایی (New Urbanism).....
- ۷۱۶..... آموزش و حقوق شهروندی.....
- ۷۱۷..... نیازهای اصلی پیاده‌ها.....
- ۷۱۷..... معایرت‌های طرح هادی.....
- ۷۱۸..... نظریات هانری لوفور (نظریه حق به شهر و تولید فضا).....
- ۷۱۸..... فضاهای شهری (جلوخان).....
- ۷۱۹..... شرح خدمات مهندسان شهرساز در ساختمان‌سازی (طراحی انطباق شهری ساختمان).....
- ۷۲۰..... آشنایی با دیوان عدالت اداری.....
- ۷۲۰..... شیوه رسیدگی در شعب دیوان عدالت اداری.....
- ۷۲۰..... دستور موقت دیوان عدالت اداری.....
- ۷۲۰..... تعداد شعب دیوان عدالت اداری.....
- ۷۲۰..... رسیدگی به آراء خلاف بین شرع یا قانون.....
- ۷۲۰..... اجرای احکام دیوان عدالت اداری.....
- ۷۲۱..... موادی از قانون دیوان عدالت اداری، مصوب ۱۴۰۲/۰۲/۱۰.....
- ۷۲۲..... واژگان شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری.....

فصل چهارم و چهارم: پاسخ سؤالات آزمون کارشناسی رسمی..... ۷۲۳

- ۷۲۳..... آزمون کارشناسی رسمی دادگستری - شهریور ماه ۱۳۸۴.....
- ۷۲۷..... آزمون کارشناسی رسمی دادگستری / آبان ماه ۱۳۹۵.....
- ۷۳۸..... آزمون کارشناسی رسمی دادگستری / دی ماه ۱۳۹۸.....

- ۶۵۸..... ضوابط عمومی نمای بناهای شهری؛ مصوب ۱۴۰۲/۱۲/۲۱.....
- ۶۵۹..... ضوابط عمومی طراحی نمای بناهای شهری.....
- ۶۶۲..... طرح ویژه بافت پیرامون دانشگاه تهران؛ ۱۴۰۳/۰۲/۱۰.....
- ۶۶۲..... مجموع راهکارهای تشویقی با هدف احیاء و تقویت سکونت در محدوده بافت‌های تاریخی - فرهنگی کشور؛ مصوب ۱۴۰۲/۰۵/۰۱.....
- ۶۶۲..... ابلاغ دستور کار و راهنمای ارزیابی ایمنی و بهسازی ساختمان‌های موجود؛ ابلاغیه ۱۴۰۲/۰۵/۲۷.....

فصل چهارم و یکم: شهرسازی برای افراد معلول جسمی - حرکتی..... ۶۶۶

- ۶۶۶..... تعاریف و مفاهیم ضوابط و مقررات ویژه افراد معلول.....
- ۶۶۷..... ضوابط شهرسازی برای افراد معلول جسمی - حرکتی.....
- ۶۶۷..... عرض پیاده‌رو.....
- ۶۶۸..... کفسازی پیاده‌رو.....
- ۶۶۸..... نشانگرهای لمسی سطح پیاده‌رو.....
- ۶۶۸..... شیب پیاده‌رو.....
- ۶۶۸..... موانع پیاده‌رو.....
- ۶۶۹..... رمپ جدول.....
- ۶۶۹..... پله‌های معابر.....
- ۶۶۹..... پل‌های ارتباطی بین پیاده‌رو و سواره‌رو.....
- ۶۶۹..... محل عبور عابر پیاده در سواره‌رو.....
- ۶۷۰..... توقفگاه خودرو.....
- ۶۷۰..... ایستگاه‌های حمل و نقل عمومی.....
- ۶۷۰..... تجهیزات و مبلمان شهری.....
- ۶۷۱..... ضوابط طراحی معماری برای افراد دارای معلولیت.....
- ۶۷۱..... ضوابط طراحی و مناسب‌سازی ساختمان‌های عمومی.....
- ۶۷۵..... ضوابط خاص تصرف‌ها برای افراد دارای معلولیت.....
- ۶۷۵..... مسکونی نظامیان.....
- ۶۷۵..... تصرف‌های تجمعی.....
- ۶۷۵..... مراکز بهداشتی، درمانی و آسایشگاهی.....
- ۶۷۶..... رستوران و چایخانه.....
- ۶۷۶..... هتل‌ها.....
- ۶۷۶..... مراکز تجاری.....
- ۶۷۶..... کتابخانه‌ها.....
- ۶۷۶..... اماکن ورزشی.....
- ۶۷۷..... مراکز مذهبی و مساجد.....
- ۶۷۷..... مراکز فرهنگی.....
- ۶۷۷..... پایانه‌های حمل و نقل.....
- ۶۷۷..... ساختمان‌های آموزشی.....
- ۶۷۷..... بوستان‌ها و زمین بازی.....
- ۶۷۸..... ضوابط طراحی و مناسب‌سازی ساختمان‌های مسکونی.....
- ۶۷۸..... مجتمع‌های مسکونی.....
- ۶۷۸..... اتاق‌ها.....
- ۶۷۸..... آشپزخانه.....
- ۶۷۸..... انباری.....

به نام خداوند لوح و قلم
خدايي که داننده رازهاست

حقيقت نگار وجود و عدم
نخستين سرآغاز آغازهاست

با توجه به اینکه برنامه‌ريزي شهري، یک رشته بين رشته‌ای است لذا منابع آن نیز به همين دليل دارای گستره و تنوع زياد بوده و از قانون اساسی تا جزئی‌ترین نکات شهري و شهرسازی را شامل می‌گردد. بر همين اساس و با عنایت به نمونه سؤالات موجود در اين زمینه، در رابطه با حداقل منابع ممکن جهت مطالعه و آمادگی آزمون‌های کارشناسی رسمی رشته برنامه‌ريزي شهري؛ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- * قانون مدنی
- * قانون اساسی
- * قوانین تملک
- * قانون شهرداری
- * برنامه‌های عمرانی
- * قوانین زمین شهري
- * قانون مجازات اسلامی
- * قوانین و مقررات ثبتی
- * ارزیابی و قیمت‌گذاری
- * قانون شوراهاى اسلامی
- * آشنایی با واژگان حقوقی
- * قوانین و مقررات آپارتمانی
- * حقوق شهري و شهرسازی
- * قانون نوسازی و عمران شهري
- * قوانین و مقررات سیما و منظر
- * قوانین و مقررات بلند مرتبه‌سازی
- * قوانین و مقررات بافت‌های فرسوده
- * طرح‌های کالبدی و آمایش سرزمین
- * قوانین و مقررات حفظ کاربری اراضی
- * ضوابط و مقررات تفکیک و آماده‌سازی
- * قراردادهای تهیه طرح‌های توسعه شهري
- * مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری
- * مقررات ملی ساختمان مباحث (۲-۴-۲۰-۲۱)
- * طرح‌های توسعه شهري (جامع- تفصیلی- هادی)
- * برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی پنج ساله
- * ضوابط و مقررات مناسب‌سازی محیط شهري برای معلولان
- * نشریات و بخشنامه‌های برنامه و بودجه در رابطه با شهرسازی
- * کمیسیون‌های (ماده ۵۵- ماده ۷۷- ماده ۹۹- ماده ۱۰۰) قانون شهرداری
- * کمیسیون ماده ۵ قانون شورای عالی شهرسازی و معماری و کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهري
- * مسائل شهرسازی از قبیل تراکم/ خانوار/ جمعیت/ آستانه خدمات/ سرانه‌های شهري/ انواع کاربری/ بافت‌های
- ناکارآمد/ مسکن اجتماعی/ اشرافیت/ توزیع و پراکنش کاربری‌ها

محمد عظیمی آقداش

کارشناس ارشد برنامه‌ريزي شهري و کارشناس رسمی دادگستری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي وَ اَمْلُكْ عَقْدَهُ مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي

پروردگارا سینه‌ام را گشاده‌دار، و کار را بر من آسان کن، گره از زبانم بگشای تا سخنم را درک کنند.

در راستای مدون و مکتوب نمودن مطالب مرتبط با رشته برنامه‌ریزی شهری بر آن شدیم تا کتاب درسنامه کارشناسان رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری، ویژه آزمون‌های قوه قضائیه و دادگستری را با عنایت حضرت حق و توجهات قائم آل محمد آقا امام زمان عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف و الطاف شمس‌الشموس ضامن آهو سلطان خراسان آقا علی‌ابن موسی‌الرضا علیه‌السلام، در ۴۲ فصل و ۷۲۰ صفحه تهیه و تدوین نموده و در هم زمان با ۲۸ صفر سال ۱۴۴۱ هجری قمری با کسب اجازه از محضر مبارک پیامبر مهر و رحمت رسول خدا محمد مصطفی صلی‌الله علیه و آله و سلم، اثر حاضر را به ساحت مقدس بارگاه ملکوتی و بی‌نام و نشان امام مهربانی‌ها کریم اهل بیت آقا امام حسن مجتبی علیه‌السلام تقدیم نمائیم.

آمید آن که مقبول درگاه حضرتش بیفتد و مورد استفاده و پسند داوطلبان ارجمند در آزمون‌های کارشناسی رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری باشد.

آرزوی سربلندی و سرافرازی و عزت و عظمت برای همه ایران و ایرانی
۵ آبان ماه ۱۳۹۶ خورشیدی مصادف با ۲۸ صفر ۱۴۴۱ هجری قمری

ویرایش سوم / خرداد ماه ۱۴۰۴ شمسی

محمد عظیمی آقداش

کارشناس رسمی دادگستری

رئوس فهرست مندرجات کتاب درسنامه آزمون‌های کارشناسی رسمی رشته برنامه‌ریزی شهری

فصل اول	تعاریف و مفاهیم
فصل دوم	نظریه‌های توسعه شهری
فصل سوم	برنامه‌ریزی شهری
فصل چهارم	انواع طرح‌های توسعه
فصل پنجم	فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه شهری
فصل ششم	سابقه طرح‌های توسعه شهری
فصل هفتم	تحقق‌پذیری طرح‌های توسعه شهری
فصل هشتم	کاربری‌های اراضی شهری
فصل نهم	کاربری‌های سبز
فصل دهم	کاربری‌های صنعتی
فصل یازدهم	تقسیمات کالبدی
فصل دوازدهم	تراکم‌های شهری
فصل سیزدهم	سرانه‌های شهری
فصل چهاردهم	آماده‌سازی زمین
فصل پانزدهم	تفکیک و افراز و پروانه‌های ساختمانی
فصل شانزدهم	جمعیت شهری
فصل هفدهم	مسکن شهری
فصل هجدهم	بافت‌های شهری
فصل نوزدهم	سکونتگاه‌های غیررسمی
فصل بیستم	بهسازی و نوسازی شهری
فصل بیست و یکم	بازآفرینی شهری
فصل بیست و دوم	محدوده‌های قانونی و حریم
فصل بیست و سوم	شهرهای جدید
فصل بیست و چهارم	مدیریت و حکمروایی شهری
فصل بیست و پنجم	نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی
فصل بیست و ششم	مفاهیم و روش‌های برنامه‌ریزی
فصل بیست و هفتم	انواع برنامه‌ریزی
فصل بیست و هشتم	سرشماری عمومی نفوس و مسکن
فصل بیست و نهم	زیرساخت‌ها و تأسیسات شهری
فصل سی‌ام	الگوهای شهرسازی
فصل سی و یکم	نقش و عملکرد شهرها
فصل سی و دوم	شهرنشینی در ایران
فصل سی و سوم	سبک‌های شهرسازی در ایران
فصل سی و چهارم	بلندمرتبه‌سازی
فصل سی و پنجم	مباحث ثبتی و کارشناسی
فصل سی و ششم	مقررات ملی ساختمان
فصل سی و هفتم	قوانین حاکمیتی
فصل سی و هشتم	قوانین و مقررات
فصل سی و نهم	تشکیلات شهرسازی و معماری ایران
فصل چهلم	مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری
فصل چهل و یکم	شهرسازی برای افراد معلول جسمی - حرکتی
فصل چهل و دوم	برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی
فصل چهل و سوم	تکمیل، ضمايم و الحاقات
فصل چهل و چهارم	پاسخ سؤالات آزمون‌های کارشناسی رسمی

نشر نوآور ضمن ارج نهادن و قدردانی از اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارت بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب، با غلط‌های محتوایی و املائی برخورد نمودید، لطفاً این موارد را در کتاب و یا برگه جداگانه‌ای یادداشت نمایید و به صورت عکس، به همراه ذکر نام و شماره تماس خود، از طریق منوی بالای سایت نوآور، قسمت پشتیبانی (تیکت) و یا اسکن کردن بارکد زیر به واحد علمی ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب، اعمال و اصلاح گردد و باعث هرچه پربارتر شدن محتوای کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، پس از بررسی کارشناسان نوآور، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشد، متناسب با میزان موارد ارسال شده، به رسم ادب و قدرشناسی، کد تخفیفی جهت خرید کتاب‌های نشر نوآور به شما ارائه می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از هرگونه پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه کارهای شما عزیزان در راستای بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند. در همین راستا از طریق پشتیبانی سایت (تیکت) با ما در ارتباط باشید.

QR Code Scan

دسترسی سریع به پشتیبانی (تیکت)
واحد علمی - گزارش اصلاحات

فصل اول

تعاریف و مفاهیم

احیا

- سازگار کردن یک بنای قدیمی با وضعیت و احتیاجات روز.
- تأمین امکان کاربری جدید و مطابق زمان در یک بنای قدیمی.
- احیا یا تجدید حیات بناها و بافت‌های شهری عبارت است از تقویت زندگی اجتماعی - اقتصادی ساکنان محله‌های مسکونی، همراه با مرمت و بهسازی کالبدی.

اراضی بایر شهری

- اراضی بایر شهری، به زمین‌هایی اطلاق می‌گردد که سابقه عمران و احیا داشته و به تدریج به حالت موات درآمده بدون در نظر گرفتن مالکیت آن.
- زمین‌هایی که سابقه احیا دارد ولی به علت اعراض یا عدم بهره‌برداری بدون عذر موجه به مدت ۵ سال متوالی متروک مانده‌باشد.

اراضی دایر

- اراضی دایر شهری، به زمین‌هایی گفته می‌شود که آنها را آباد و احیا نموده‌اند و در حال حاضر اراضی دایر مشمول قانون زمین شهری فقط اراضی کشاورزی محصور و غیرمحصور می‌باشند.

اراضی متروکه

- اراضی متروکه، بر خلاف اراضی موات، سابقه مالکیت مسلم دارند و فعلاً در آن کشت و زرع و مستحذات دیده نمی‌شود و محرز است که مالک آن اعراض کرده‌است.

اراضی مخروبه

- اراضی بایر بلا مالک که اعراض آنها احراز شده‌باشد و جزو اراضی مباحثه بوده و در حکم موات است.

اراضی مستحذات

- زمین‌هایی که در نتیجه پایین رفتن سطح آب یا هر نوع جریان آب در کرانه‌های دریا، دریاچه و جزیره، و یا در نتیجه پایین رفتن آب یا خشک شدن تالاب‌ها، ظاهر یا ایجاد می‌شوند.

اراضی مسکونی

- فضاهایی را که جهت سکونت منظور شوند اراضی مسکونی یا سکونت‌ی گویند. سرانه این اراضی در ایران حدود ۴۰ تا ۵۰ مترمربع است.

اراضی مفروزی

- در اصطلاحات ثبتی اراضی مملوک ده را گویند که در مالکیت خصوصی اشخاص بوده و این واژه در مقابل اراضی مشاعی ده استفاده می‌شود.

اراضی موات

- اراضی موات، به زمین‌هایی گفته می‌شود که سابقه عمران و احیا نداشته‌باشند.
- ارسن: مجموعه فضاها و عناصر تشکیل دهنده خانه و مجتمع شهری.

افراز

- تقسیم مال غیرمنقول مشاع بین شرکاء به نحوی که حصه هر کدام مشخص و معین باشد و از حالت اشاعه و شریک خارج گردد.
- مجزا نمودن سهم هر یک از شرکای املاک مشاع.

اوقات فراغت

- اوقات فراغت، مدت زمانی است که فرد از تمام تعهدات و تکالیف خانوادگی، اجتماعی و شغلی آزاد است و می‌خواهد به میل خویش آن را بگذراند.

آرم‌سازی ترافیک

برنامه‌های آرم‌سازی ترافیک معمولاً در سه جنبه کلی آموزش، اعمال قوانین و مهندسی انجام می‌شود. این برنامه‌ها اغلب در برگیرنده اقدامات انجام شده برای آموزش عمومی، افزایش اعمال قوانین در نواحی مشکل‌ساز و همچنین پیاده‌سازی برنامه‌های آرم‌سازی ترافیک هستند.

آستانه خدماتی و جمعیتی

به طور کلی در برنامه ریزی شهری و شهرسازی مفهوم آستانه خدماتی یا همان قاعده آستانه استقرار کالاها و خدمات در مراکز سکونتگاهی به قرار زیر است:

«برای شکل‌گیری هر واحد خدماتی باید یک حداقل جمعیتی وجود داشته باشد که شکل‌گیری آن واحد خدماتی از یک طرف به صرفه باشد و از طرف دیگر دسترسی مناسب شهروندان به آن فراهم شود و امکان تأمین نیاز شهروندان را برآورده سازد.»

آماده‌سازی زمین

آماده‌سازی زمین، مجموعه‌ای از فعالیت‌های هماهنگ و ضروری است که برای امکان بهره‌برداری از اراضی، جهت احداث واحدهای مسکونی و تأسیسات وابسته به آنها و رفع نیازمندی‌های عمومی صورت می‌گیرد و عمدتاً برحسب ضرورت، شامل تسطیح زمین، ایجاد شبکه‌های عبور و مرور، شبکه‌های آبرسانی، فاضلاب، برق، گاز و مخابرات می‌باشد.

باززنده‌سازی

در باززنده‌سازی یا احیای بافت‌های شهری، تجدید حیات اجتماعی به نسبت تجدید بنا، اهمیت دارد. باززنده‌سازی پیچیده‌ترین سیاست نوسازی است، زیرا تقویت و توانبخشی فعالیت‌ها و روابط اجتماعی امری پیچیده است و اصولاً از میان برداشتن عناصر مزاحم و محو عوامل مخرب در میان بافت‌های شهری، به دشواری انجام می‌پذیرد.^۱

بازسازی

- بازسازی، به معنی تخریب و از نو ساختن ابنیه یا بافت‌های شهری است که شامل محله‌های مخروبه، زاغه‌ها و محوطه‌های آلودگی درون یا حاشیه شهرها می‌شود.

- بازسازی، جانشین کردن نظام یافته‌ی عناصر جدید به جای عناصر قدیمی با هدف انطباق با شرایط جدید و ارضای نیازهای شهروندان است.

بازیافت زمین شهری

برای به دست آوردن زمین در درون بافت‌های شهری و ایجاد کاربری‌های تجاری یا مسکونی با کیفیت بهتر در آنها، یا برای احداث پارک و مراکز فرهنگی و اجتماعی جدید، بافت‌های مخروبه درون شهرها، نواحی صنعتی، کاراژها، ایستگاه‌های راه‌آهن و فرودگاه‌های قدیمی، شناسایی و تخریب می‌شوند و از نو ساخته می‌شوند، که اصطلاحاً به آن بازیافت زمین شهری گفته می‌شود.

برزن

کوی، محله، کوچه و همچنین قسمتی از شهر و شهرداری که به امور یک محله رسیدگی می‌کند.

برنامه‌ریزی شهری

- برنامه‌ریزی شهری عبارت است از تأمین رفاه و آسایش شهرنشینان از طریق ایجاد محیطی بهتر، مساعدتر، سالم‌تر، آسان‌تر، مؤثرتر، و دلپذیرتر.

- برنامه‌ریزی شهری یک فعالیت زنده و پویا است و علت پویایی آن، این است که شهر مانند یک موجود زنده است و به مانند یک سیستم عمل می‌نماید که طیف وسیعی از فعالیت‌ها (تمام زندگی شهری)، عملکردهای شهری را پوشش می‌دهد.

بلوک شهری

بلوک شهری، یک واحد ساخت و ساز شهری کوچک و یا قطعه‌بندی زمین که بین چند گذر محصور شده قرار دارد.

پنج

پنج قاعده مثلث متساوی‌الاضلاع که دو ضلع آن از دو گذر متقاطع تشکیل شده و طول آن توسط شهرداری مشخص می‌گردد.

۱. نتایج حاصله از مشارکت شهروندان در باززنده‌سازی عبارتند از:

الف- تغییر نقش سازنده، در این زمینه مالک زمین یا ملک با به کارگیری سرمایه عمومی، اقدام به نوسازی یا بهسازی می‌کند تا جامعه نیز سود برده‌باشد.

ب- تجهیز زمین‌های شهری، با مشارکت شهروندان از طریق عرضه کردن زمین معوض برای بناهای مخروبه و گسترش املاک عمومی، می‌توان زمین‌های شهری را تجهیز کرد.

ج- ایجاد تعاونی‌های نوسازی، تعاونی‌های نوسازی می‌توانند با تصاحب زمین‌های سهل‌الوصول به صورت تجمیع، ذخیره اراضی را برای تولید مسکن یا تسهیلات عمومی افزایش دهند.

د- ساماندهی زمین‌های معوض یا یکپارچه کردن و تجمیع بلوک‌های فرسوده، با بهره‌گیری از امکانات مشارکتی شهروندان.

پلاک ثبتی

پلاک ثبتی به مجموع شماره‌هایی گفته می‌شود که در تقسیمات ثبتی، قطعات اصلی، فرعی و مورد نظر را مشخص می‌نمایند.

پهنه ترددی

در آن سوی مرزهای شهری، مستقل از پهنه‌های حومه‌ای و در شهرهای اقماری، پهنه‌های سکونتی ویژه‌ای با توسعه پراکنده وجود دارند، که معمولاً ۳۰ تا ۶۰ دقیقه با اتومبیل از ناحیه تجاری مرکزی فاصله دارند. اینها پهنه‌های ترددی شهرک‌های مسکونی کم تراکمی محسوب می‌شوند که پایه اقتصادی مستقلی دارند و به شهر مرکزی وابسته نیستند.

تراکم

تراکم، عبارت است از نسبت تعداد جمعیت به میزان معینی از زمین که معمولاً در شهرها به هکتار بیان می‌شود.

تراکم مسکونی

تراکم مسکونی معمولاً به دو نوع خالص و ناخالص تقسیم‌بندی می‌شود. گرچه بین برنامه‌ریزان شهری بر سر تعریف تراکم مسکونی خالص و ناخالص، اتفاق نظر وجود ندارد، ولی توصیف قابل قبول این است که منظور از تراکم مسکونی خالص، نسبت تعداد جمعیت به اراضی است که صرفاً به خاطر سکونت در نظر گرفته شده‌باشد و مقصود از تراکم مسکونی ناخالص، نسبت تعداد جمعیت به کل اراضی است که به استفاده واحدهای مسکونی و نیازمندی‌های وابسته به آن رسیده‌است.

تعادل

این خاصیت متعلق به کلیه نظام‌های پویا و اروگانیک محیط است که می‌خواهند پایدار بمانند. تعادل به مفهوم قرار گرفتن هر چیز در جای خود، به اندازه لازم و در زمان لازم است و اگر این حدود رعایت نشود، به ناپایداری محیط، از هم گسستگی و نابودی منجر خواهد شد.

تفریح

تفریح، عبارت است از هر گونه فعالیت یا عدم فعالیت که با قصد قبلی و با میل و رغبت در اوقات فراغت انجام می‌گیرد.

تفکیک

- تفکیک، عبارت است از تقسیم قطعه زمینی به مشخصات ثبتی و دسترسی معین به دو یا چند قطعه کوچکتر، به طوری که هر کدام از اجزای تقسیم دارای هویت ثبتی و دسترسی جداگانه‌ای باشند.

- تفکیک در ساختمان بر حسب تقسیم آن به چندین واحد آپارتمانی یا در مجموعه‌های تجاری به چندین مغازه مفهوم می‌یابد. اهمیت تفکیک در شهرسازی، از این جهت است که میزان و ابعاد تفکیک تأثیر تعیین کننده‌ای در کالبد فضایی شهر داشته و از طرفی میزان و ابعاد تفکیک اراضی و آپارتمان‌ها نشانگر گرایش‌های بازار املاک و مستغلات شهری نیز می‌باشد.^۱

تمرکززدایی

واژه تمرکززدایی به معنی پخش کردن صنایع یا افراد، در محلی محدود است و پراکنده‌سازی به معنی پخش کردن آن در منطقه‌ای وسیع‌تر می‌باشد.

توپوگرافی

توپوگرافی، عبارت است از تهیه و نمایش شکل قطعات زمین و موقعیت عوارض آن نظیر کوه‌ها، دره‌ها، مراتع، ساختمان‌ها و غیره.^۲

توپولوژی

واژه توپوگرافی مکان دقیق فیزیکی و شکل عوارض جغرافیایی را توصیف می‌نماید و واژه توپولوژی بیشتر مربوط به روابط عوارض جغرافیایی است.

توسعه مادرشهر منطقه‌ای

توسعه مادرشهر منطقه‌ای و زیرمجموعه‌های آن بر این ایده استوار است که یک یا دو منطقه کلیدی نقش مهمی در سیاست توزیع جمعیت کشور ایفا می‌کنند. این راهبرد تمامی سلسله مراتب مراکز سکونتی این مناطق را در برمی‌گیرد.

توسعه میان‌افزار

توسعه میان‌افزار در زمین‌های بایر و یا دایر در محوطه‌های ساخته شده رخ می‌دهد. این گونه توسعه اشکال مختلفی دارند، که از آن جمله می‌توان به افزوده‌ای کوچک در صحن پشته‌ای ساختمان مسکونی، توسعه تک قطعه‌ای، توسعه یا ساختمان‌سازی در ساخت‌وسازهای موجود و یا توسعه چند قطعه‌ای در مراکز شهری اشاره کرد.^۳

۱. تبدیل و جداسازی یک قطعه زمین (یک ملک) به چند قطعه را تفکیک می‌گویند.

۲. در نقشه‌های توپوگرافی، پستی‌ها و بلندی‌ها با رسم خطوط منحنی میزان یا به کمک هاشور، سایه زدن و یا نقشه‌های برجسته نشان داده می‌شوند.

۳. راهبردهای میان‌افزا دارای فواید متعددی است که عمده‌ترین آنها عبارتند از:

حریم

- حریم عبارت است از محدوده‌ای از اراضی که در اطراف عملکردهای خاص (ایمنی یا امنیتی) و غیره تحت حفاظت قرار گرفته و هرگونه ساخت و ساز، کاربری و بهره‌برداری از اراضی مذکور منوط به رعایت ضوابط حریم مربوطه می‌باشد.

- حریم مقداری از اراضی اطراف ملک، قنات، نهر و امثال آن است که برای کمال انتفاع از آن، ضرورت دارد.^۱

- در شهرهایی که طرح جامع یا هادی برای آنها تهیه شده و به تصویب مراجع ذیربط رسیده و در آنها، محدوده استحفاظی یا حوزه نفوذ مشخص گردیده‌است. حریم شهر همان محدوده استحفاظی یا حوزه نفوذی است. در مورد شهرهایی که بدون طرح جامع یا هادی بوده و یا در طرح‌های یاد شده، محدوده استحفاظی تعیین نشده‌باشد، حریم شهر بر اساس ماده ۹۹ قانون شهرداری تعیین می‌گردد.

حق

عبارت است از قدرت یک فرد انسانی مطابق قانون بر انسان دیگر یا بر یک مال و یا بر هر دو، اعم از اینکه مال مذکور مادی و محسوس باشد مانند خانه یا نباشد مانند طلب.

حق انتفاع

مثلاً مالکی می‌تواند حق انتفاع یکی از طبقات منزل خود را به برادر خود واگذار نماید.

حق دائم

حق دائم حقی است که وجود آن محدود به زمان خاصی نباشد: مانند حق مالکیت که همیشگی است و حتی پس از فوت مالک به وارث می‌رسد.

حق شریک (سهم شرکت)

هرگاه دو یا چند مالک، به منظور سود بردن یا مقاصد دیگر، اموالی را بین خود مشترک قرار دهند. اجتماع آنها را شرکت می‌نامند.

حق عینی و دینی

حق مالک خانه برخانه یک حق عینی است و حق بستانکار در ذمه بدهکار یک حق دینی است.

حق مالکیت

مالکیت کامل‌ترین حق عینی است که شخص می‌تواند نسبت به مالی داشته باشد.

حق مطلق و حق نسبی

به اعتبار این که رعایت یک حق از طرف همه اشخاص باید بشود یا از طرف پاره‌ای از اشخاص معین (که آن حق به ضرر آنها است) حق را به حق طلبی و حق نسبی تقسیم کرده‌اند. حقوق ناشی از استخدام از جنس حق نسبی می‌باشد زیرا عادت آنها فقط از جانب مؤسسه استخدام کننده متصور است.

حق معلق

حق معلق حقی است که به وجود آمدن آن وابسته به تحقق امری در خارج باشد.

حق منجز

حق منجز حقی است که وجود آن منوط به امر دیگری نباشد.

حق موقت

حق موقت حقی است که وجود آن پس از مدتی از بین می‌رود: مانند حقی که مستأجر بر عین مستأجره برای مدت معینی دارد.

حقوق

حقوق، عبارت است از مجموعه مقرراتی که بر روابط افراد یک جامعه سیاسی حاکم است.

الف- حفظ فضاهای باز، زمین‌های کشاورزی و جنگل‌ها از طریق کاهش فشارهای توسعه در پهنه‌های سبز.

ب- ایجاد فرصت‌هایی برای باززنده‌سازی محله‌ها یا مراکز شهری.

پ- افزایش پایه مالیاتی برای حوزه‌ای مشخص از طریق ایجاد ارزش در ملک یا احیای ارزش آن.

ت- تخصیص کاربری مناسب و کارآمد به اراضی متروک و بایر و دایر.

ث- بهبود و افزایش پایداری، از طریق استفاده مناسب از زیرساخت‌ها و تسهیلات موجود جامعه.

ج- حمایت از توسعه متراکم و افزایش تراکم.

چ- ایجاد اختلاط در کاربری‌ها.

۱. حریم در حکم ملک صاحب حریم است و تملک و تصرف در آن، که با طبیعت حریم منافات دارد بدون اذن مالک صحیح نمی‌باشد.

حقوق اداری

هدف آن، طرز اعمال خدمات عمومی در قلمرو کشور است خواه این خدمات توسط دستگاه‌های دولتی صورت گیرد خواه توسط مؤسسات خصوصی.

حقوق اساسی

مقررات آن شکل حکومت و سازمان‌های دولتی و حدود حقوق و وظایف دولت را معین می‌کند.

حقوق بین‌الملل عمومی

این رشته از حقوق روابط دول را تنظیم می‌کند مانند روابط سیاسی و عهود و تعارضات.

حقوق خصوصی

روابط افراد یک جامعه را با هم تشکیل می‌دهد.

حقوق عمومی

روابط افراد جامعه با آن اجتماع (که یک واحد سیاسی است) و یا با نهادهای عمومی آن اجتماع (مانند ادارات و وزارتخانه‌ها) و نیز روابط بین دو یا چند اجتماع (مانند روابط کشور و دول دیگر) دو یا چند مؤسسه عمومی را تشکیل می‌دهد.

حقوق کیفری

تعقیب کارهای زیان‌آور به نظم اجتماع که از وظایف حاکمیت است.

حقوق شهری

حقوق شهری، همان حقوق و قوانین ناظر به زندگی شهری و شهروندی است.

حوزه استحفاظی

محدوده استحفاظی یا حریم شهر، عبارت است از اراضی متصل به حد خارجی محدوده قانونی شهر است که حدود آن طبق تشریفات مقرر در قانون شهرداری‌ها تعیین می‌شود و بایستی در این محدوده از هرگونه عملیات ساختمانی جلوگیری به عمل آید. ولی اقدامات عمرانی نظیر تفکیک اراضی و خیابان‌کشی به منظور عملیات کشاورزی، باغداری، دامداری و نظایر آن با رعایت قوانین مربوطه و تصویب شورای شهر بلامانع است. محدوده استحفاظی معمولاً بزرگتر از محدوده خدماتی و محدوده قانونی می‌باشد.

حومه شهر

حومه شهر، نواحی است که اغلب در شعاع نزدیک شهرها قرار دارند.

خشتر

شهر در متون قدیمی به معنای مختلفی به کار رفته است؛ آنچه که در فارسی باستان به آن خشت یا خشی می‌گفته‌اند، به معنی پادشاهی (قلمرو پادشاه) بوده است. در اوستا این واژه به صورت خشتر آمده است. واژه فارسی شهر نیز از همین واژه اوستایی است.

خط آسمان

خط آسمان، مرز جدائی بالای جداره و آسمان از نظر ناظر است. خط آسمان از مهم‌ترین عناصر سیمای شهری به شمار می‌رود و دربرگیرنده هویت سیما و منظر در هر محل است.

دموکراسی شهری

دموکراسی شهری، یعنی تثبیت قواعد، رویه‌ها و مقررات و قوانین شهری و شهروندی حاکم بر زندگی شهری و فعالیت‌های شهرداری‌ها.

ریخت‌شناسی شهری

ریخت‌شناسی شهری، شهر را به عنوان اندام‌واره یا ارگانسیم معرفی می‌کند که در آنجا دنیای واقعی از فرایندهای تغییر و تحول جدا نشدنی است. در اینجا تأکید بر دنیای کالبدی (مادی) ناشی از پویایی نیروهای اقتصادی و اجتماعی است. ریخت‌شناسی شهری قادر است روش‌های معمول و متداولی را که شهرها بدان طریق ساخته و یا تغییر شکل یافته‌اند کشف و ارائه کند.

سازواری زمین

سازواری زمین، فرایند تعیین قابلیت تناسب قطعه زمینی برای کاربری مشخص است. این فرایند مبتنی بر فهرست سایت و همچنین برنامه کاربری‌های آتی بالقوه است.